

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

2016

Издание на
Българската Православна
Старостилна Църква

ТРИАДИЦКИЙ ЕПИСКОП ФОТИЙ

СИМВОЛ НА ВЯРАТА

Вярвам в Един Бог Отец, Вседържител, Творец на небето и земята, на всичко видимо и невидимо.

И в Един Господ Иисус Христос, Сина Божий, Единородния, Който е роден от Отца преди всички векове: Светлина от Светлина, Бог истинен от Бог истинен, роден, несътворен, единосъщен с Отца и чрез Когото всичко е станало; Който заради нас човеците, и заради нашето спасение слезе от небесата и се възплъти от Дух Светий и Дева Мария, и стана човек; и бе разпнат за нас при Понтия Пилата, и страда, и бе погребан; и възкръсна в третия ден, според писанията; и се възнесе на небесата, и седи отдясно на Отца; и пак ще дойде със слава да съди живи и мъртви и царството Му не ще има край.

И в Духа Светаго, Господа, Животворящия, Който от Отца изхожда, Комуто се покланяме и Го славим наравно с Отца и Сина, и Който е говорил чрез пророците.

В една света съборна и апостолска Църква. Изповядвам едно кръщение за опрощаване на греховете. Чакам възкресение на мъртвите и живот в бъдещия век! Амин!

ВЯТЕЛ НА БЪЛГАРСКОТО СЛОВО

През 2016 година се изпълват 1100 години от кончината на равноапостолния наш просветител свети Климент Охридски, „първия епископ на български език“, както го нарича гръцкият Охридски архиепископ Теофилакт (края на XI, началото са XII в.), „златния свети Климент“, както и до днес ласкаво го зоват охридчани.

Редом със светите братя Кирил и Методий и със свети Наум Преславско-Охридски, свети Климент е от най-изявените ваятели на славянобългарското писмено слово, което облече в нова езикова плът словото на Живия Бог, изпълнено с благодат и истина.

Преди да приеме Христовата вяра, славянският род е тънел в мрака на езичеството. Неговото слово е било грубо, тъмно. Страдало е от крайна словесна нищета, защото всяко слово е дотолкова словесно в дълбинния смисъл на това понятие, доколкото отразява истините, разкрити ни от Предвечното

Слово – от въплътеното Божие Слово – нашия Господ Исус Христос.

Редом със своите равноапостолни съратници свети Климент е един от първите ваятели на българското слово, вложили в него духовен смисъл, божествена светлина, благодат и истина, извиращи от словото Божие. Ала ето че ние, приемниците на това слово, 1100 години по-късно, във времето на набиращо мощ новоезичество, започваме да губим усет за словесността на словото. Смесовата плитковатост, вулгарност, несериозност, пошлост, грубост в словото днес се ширят застрашаващо и отразяват същите тези нагласи и прояви в човешките души. Да, загубата на дълбочина и чистота в словото днес отразява загубата на дълбочина и чистота в личността на човека. В това отношение ние твърде често сме по-груби, по-първични от люде, които са живели до Христос или не са познавали Христос. Не са малко примерите от древните цивилизации за отговорно отношение към словото, към човешкото слово. Наистина тяхното слово е било покрито с мрак и все пак тук-там са просветвали искрици от светлината на Предвечното Слово, Кое-то, откакто свят светува, промисля за всеки човек и за всички люде. Лекомисленото отношение към словото, гаврата със словото, която се шири днес, е непозната на редица стародавни култури. Нима ще се окаже, че ние, наследниците на свети Климент,

един от първите ваятели на българското слово, тъкмо ние, които сме получили най-драгоценното, що небето ни е дало – словото на Живия Бог – поругаваме това слово и също така безумно разтляваме, обезобразяваме, лишаваме от словесна сърцевина и самото човешко слово?

Всеки един от нас и всички ние изричаме през живота си несметен брой думи. Думи, които на Страшния Христов съд ще се върнат към нас, ще си ги припомним всичките и според богочовешките слова на Спасителя именно по думите, които ние сме изговорили, ще бъдем съдени. *За всяка празна дума ще бъдат съдени човеците* (Мат. 12:36) – казва въплътеният Бог Слово. Думите въплъщават мислите, чувствата ни – във всяко наше слово сме ние самите. Всяко изречено от нас слово тук, на земята, отеква на небесата. И тъкмо ние, православните християни следва да бъдем не просто почитатели, а приемници в дух и истина на свети Климент и на останалите славянски първоучители и първи ваятели на славянското слово. Ето защо най-много тежи, когато люде, призвани да бъдат свидетели и служители на въплътеното Слово, призвани да продължат апостолското служение на Църквата, сквернят свещеното Божие слово и свещеното църковно слово. Уви, не са малко днес и християните, сред тях и духовници и богословски начетени люде, които и от свети слова стъкмяват безжизнена реторична фасада, излъчва-

ща неубедителна приповдигнатост или пък прикриваща вяла рутинност, формализъм, фалш.

Но свети Климент редом с останалите наши първоучители, свети служители на Божия Дух и ваятели на родното ни слово, не ще остане без верни следовници. Доколкото ние, православните християни се приобщаваме към светата наша вяра, доколкото тя става пулс на живота ни, доколкото чрез благодатта на Светия Дух се приобщаваме към Въплътеното Слово, към нашия Спасител, дотолкова сме и сродници, и следовници и приемници на свети Климент и неговите събрата по дело. Да не забравяме, че едно от мерилата за пребъдването ни в Христовата вяра е и собственото ни слово. Какво е то – напоено ли е то с истина, трезвост, благоразумие, скромност, или е дръзко, непочтено, безотговорно, язвително, грубо като словата, които така често чуваме днес?

Приобщаването ни към Христовата вяра, към самия Христос Господ е приобщаване и към първоизвора на нашето родно, славянско слово, отразило вечното Божие слово, което светите равноапостолни наши просветители – а сред тях и свети Климент Охридски – вляха в сърцата, в умовете и душите на славянския род.

Светителю отче Клименте, моли Бога за нас!

† *Триадицкий епископ Фотий*

Църковни празници през 2016 г.

(Датите в този отдел са посочени по граждански стил)

Възкресение Христово – 1 май

Дванадесетте Господски и Богородични празници:

I. Подвижни празници:

Вход Господен в Иерусалим – 24 април

Възнесение Господне – 9 юни

Петдесетница. Св. Троица – 19 юни

II. Неподвижни празници:

Рождество Христово – 7 януари

Богоявление. Кръщение Господне – 19 януари

Сретение Господне – 15 февруари

Благовещение – 7 април

Преображение Господне – 19 август

Успение Богородично – 28 август

Рождество Богородично – 21 септември

Въздвижение на Честния Кръст – 27 септември

Въведение Богородично – 4 декември

Други особено почитани празници, дадени по месеци:

Януари: 9 – Св. първомъченик и архидякон Стефан

14 – Обрезание Господне и св. Василий Велики

20 – Св. Иоан Кръстител

Май: 6 – Св. вмчк Георги Победоносец

24 – Свв. равноапостолни Кирил и Методий

Юли: 7 – Рождество на св. Иоан Кръстител

12 – Свв. Първовърховни апостоли Петър и Павел

Август: 2 – Св. прор. Илия

9 – Св. вмчк Пантелеймон. Свв. Седмочисленици

31 – Успение на св. Иоан Рилски

Септември:

30 – Мчци Вяра, Надежда и Любов и майка им София

Октомври: 14 – Покров Богородичен

27 – Св. преп. Петка Епиватска

Ноември: 1 – Св. преп. Иоан Рилски

8 – Св. вмчк Димитрий

21 – Събор на св. Архангел Михаил

Декември: 8 – Св. Климент Охридски

19 – Св. Николай Чудотворец

Постни дни и периоди за 2016 г.

(За по-голяма яснота в календара датите на постните дни и периоди са отбелязани със сиво каре.)

Навечерие на Богоявление – 18 януари

Велик пост – от 14 март до 30 април (вкл.)

Петров пост – от 27 юни до 11 юли (вкл.)

Успенски (Богородичен) пост – от 14 до 27 август (вкл.)

Отсичане главата на св. Иоан Кръстител – 11 септември

Въздвижение на Честния Кръст – 27 септември

Рождественски пост – от 28 ноември до 6 януари (вкл.)

През цялата година – сряда и петък с изключение на седмиците, през които се блажи.

Седмици, през които се блажи в сряда и петък:

Периодът от Рождество Христово до деня пред навечерието на Богоявление – от 7 януари до 17 януари (вкл.)

Седмицата на митаря и фарисея – от 22 до 28 февруари

Сирната седмица – от 7 до 13 март (разрешава се млечна храна, яйца и риба, но не се разрешава месо)

Пасхалната седмица – от 2 до 8 май

Седмицата след Св. Троица – от 20 до 26 юни

Дни и периоди, в които не се разрешава извършването на тайнство Брак:

1. През Рождественския пост и от Рождество Христово до Богоявление – т. е. от 27 ноември до 19 януари (вкл.)
2. През Великия пост – от Неделя Месопустна до Томина неделя – т.е. от 6 март до 8 май
3. През Петровия пост – от Неделя на Всички Светии до Петровден – т. е. от 26 юни до 12 юли
4. През Богородичния пост – т. е. от 14 до 28 август
5. През цялата година срещу неделните дни (т.е. в събота), в сряда и петък, срещу Дванадесетте Господски и Богородични празници; срещу празниците Въздвижение на Честния Кръст Господен и Отсичане главата на св. Иоан Кръстител (както и в самите тези дни).

Дни, в които се извършва помен за покойниците:

Вселенски задушници:

- Събота срещу Неделя Месопустна – 5 март
- Събота срещу Петдесетница – 18 юни

Съботите на 2-та, 3-та и 4-та седмици на Великия пост – 26 март, 2 и 9 април

Архангелова задушница – събота преди Архангеловден – 19 ноември

Не се прави помен за покойниците:

1. На Господски и Богородични празници
2. През периода от началото на Великия пост до Томина неделя (14 март до 8 май вкл.) с изключение на съботите на 2-та, 3-та и 4-та седмици на Великия пост (26 март, 2 и 9 април).
3. От Игнажден до Ивановден – 2 до 20 януари

Пояснение към календара:

Богослужебните указания са дадени според Иерусалимския устав. Първото писмено изложение на този най-древен църковно-богослужебен устав е свързано с името на преп. Сава Освещени († 532). Иерусалимският устав отразява богослужебния живот на палестинските манастири от епохата на техния най-голям разцвет (IV-VI в.).

За светии, завършили земния си живот от XX век насетне, е посочена годината на тяхната кончина. За повечето български светии са посочени годината на преставлението им или векът, в който са живели.

За по-големите празници и неделните дни са посочени и богослужебните четива по следния начин: съкратено наименование на книгата от Св. Писание, зачало, а в скоби – глава и стихове.

Обозначения:

† – Дванадесетте Господски и Богородични празници и други големи църковни празници.

† – Неделните дни. * – Особено почитани църковни празници.

● – новолуние

◐ – първа четвърт

○ – пълнолуние

◑ – последна четвърт

Съкращения: **ап.** – апостол; **апп.** – апостоли; **архиеп.** – архиепископ; **архиепп.** – архиепископи; **архим.** – архимандрит; **безср.** – безсребърници; **благов.** – благоверен; **блаж.** – блажени, -а; **вмчк** – великомъченик; **вмчца** – великомъченица; **еп.** – епископ; **игум.** – игумен; **изп.** – изповедник; **кн.** – княз; **митр.** – митрополит; **мчк** – мъченик; **мчца** – мъченица; **мчци** – мъченици; **патр.** – патриарх; **прав.** – праведни, -а; **преп.** – преподобни, -а; **препп.** – преподобни; **препмчк** – преподобномъченик; **препмчца** – преподобномъченица; **препмчци** – преподобномъченици; **презв.** – презвитер; **прор.** – пророк; **св.** – свети, -а; **свв.** – свети (мн.ч.); **свт.** – светител; **свтт.** – светители; **свщмчк** – свещеномъченик; **свщмчци** – свещеномъченици. *Вас. лит.* – Василиева литургия; *Злат. лит.* – Златоустова литургия; *Прежд. лит.* – Преждеосвещена литургия; *подв.* – подвижно празнуване.

Граждански календар		ЯНУАРИ 2016	Църковен календар
1	п	Мчк Бонифаций. Свт. Григорий, еп. Омиритски. Гражданска Нова година.	19
2	с	Събота преди Рождество Христово. Предпразненство на Рождество Христово. Свщмчк Игнатий Богоносец (Игнажден). Св. прав. Иоан Кронщадски чудотворец († 1908). <i>Лит.: – На съб. пр. Рожд. Хр.: Гал. 205 (3:8-12); Лк. 72 (13:18-29). – На прав.: 1 Иоан. 73 (4:7-11); Лк. 26 (6:31-36). – На свщмчка: Евр. 311 (4:14-5:6); Мк. 41 (9:33-41).</i>	20
3	н	† Неделя 31. след Петд., 13. след Нед. подир Въздв., преди Рождество Христово, на свв. отци. Гл. 6. Мчца Иулиания Никомидийска. <i>Утр. Ев. 9: Иоан. 65 (20:19-31). Лит.: – На Нед. преди Рожд. Христово: Евр. 328 (11:9-10, 17-23, 32-40); Мат. 1 (1:1-25).</i>	21
4	п	Седмица 32. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 31.) Вмчца Анастасия Узорешителница.	22
5	в	Свв. 10 мчци Критски. Преп. Нифонт, еп. Кипърски. Преп. Наум Охридски († 910).	23
6	с	Навечерие на Рожд. Христово (Бъдни вечер). Препмчца Евгения. Преп. Николай Монах. <i>Царски часове. Вечерня на Рожд. Христово. с Васил. лит. Васил. лит.: Евр. 303 (1:1-12); Лк. 5 (2:1-20). Вечерта – Велико повечерие с Утрения на Рождество Христово: Мат. 2 (1:18-25). Пост.</i>	24
7	ч	† РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО. Всичко на празника. <i>Злат. лит.: Гал. 209 (4:4-7); Мат. 3 (2:1-12). Блажи се.</i>	25

Граждански календар	ЯНУАРИ 2016	Църковен календар
8 п	<p>† Събор на Пресвета Богородица. Св. прав. Иосиф Обручник. Свщмчк Евтимий, еп. Сардийски. Преп. Никодим Тисмански († 1406). Икона на Пресв. Богородица „Помощница при раждане“. Лит.: – На Пресв. Богородица: Евр. 306 (2:11-18); Мат. 4 (2:13-23). Блажи се.</p>	26
9 с	<p>Събота след Рождество Христово. *Първомъченик и архидякон Стефан (Стефановден). Преп. Теодор Начертани изповедник. Лит.: – На съб. сл. Рожд. Христово: 1 Тим. 288 (6:11-16); Мат. 46 от полу (12:15-21). – Рег.: 1 Сол. 273 (5:14-23); Лк. 81 (16:10-15). – На първомчка: Деян. 17 (6:8-15, 7:1-5, 47-60); Мат. 87 (21:33-42).</p>	27
10 н	<p>† Неделя 32. след Петд., 14. след Нед. подир Възвд., след Рожд. Христово. Гл. 7. Св. прав. Иосиф Обручник, цар Давид и Иаков, брат Божий (подв.). Свв. 20 хиляди мчци, изгорени в Никомидия. Утр. Ев. 10: Иоан. 66 (21:1-14). Лит.: – На Нед. сл. Рожд. Христово (На Богоотците): Гал. 200 (1:11-19); Мат. 4 (2:13-23). (Четивата на Нед. 32. се изчитат в Нед. 37.)</p>	28
11 п	<p>Седмица 33. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 32.) Свв. 14 хиляди младенци, избити от Ирод във Витлеем. Преп. Маркел, игумен на манастира на „Неспящите“.</p>	29
12 в	<p>Мчца Анисия. Свщмчк. Зотик презвитер, Сиропитател. Преп. Теодора Цариградска (от „Митарствата“).</p>	30
13 с	<p>Отдание на Рождество Христово.</p>	31

14	ч	<p>Преп. Мелания Римлянка. Икона на Пресв. Богородица „<i>Неувяхващ цвят</i>“. <i>Блажи се.</i></p> <p>† Обрезание Господне. Свт. Василий Велики, архиеп. на Кесария Кападокийска (<i>Василовден</i>). <i>Утр. Ев.: Иоан. 36 (10:9-16). Вас. лит.:</i> – <i>На Обрезание: Кол. 254 (2:8-12); Лк. 6 (2:20-21, 40-52).</i> – <i>На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Лк. 24 (6:17-23).</i></p>	1
15	п	Предпразненство на Богоявление. Свт. Силвестър, папа Римски. Преп. Серафим Саровски. <i>Блажи се.</i>	2
16	с	<p>Събота преди Богоявление.</p> <p>Св. прор. Малахия. Мчк Гордий. Преп. Геновева. <i>Лит.:</i> – <i>На съб. пр. Богоявл. 1 Тим. 284 (3:14-4:5); Мат. 5 (3:1-11).</i> – <i>Рег.: 2 Тим. 293 (2:11-19); Лк. 84 (17:3-10).</i> – <i>На мчка.: 2 Тим. 292 (2:1-10); Мат. 36 (10:16:22).</i></p>	3
17	н	<p>† Неделя 33. след Петд., 15. след Нед. подир Въздв. преди Богоявление Гл. 8.</p> <p>Събор на 70-те апостоли. Преп. Теоктист. Препмчк Онуфрий Габровски († 1818). <i>Утр. Ев. 11: Иоан. 67 (21:15-25).</i> <i>Лит.:</i> – <i>На Нед. преди Богоявл.: 2 Тим. 298 (4:5-8); Марк. 1 (1:1-8).</i> – <i>На апн.: Рим. 96 (8:2-13); Лк. 50 (10:1-15).</i></p>	4
18	п	<p>Седмица 34. след Петдесетница. (Четива за седм. 33.)</p> <p>Навечерие на Богоявление.</p> <p>Свщмчк Теопемпт, еп. Никомидийски и мчк Теона влъхв. Преп. Синклитикия. Преп. Аполинария. <i>Царски часове.</i> <i>Богоявл. вечерня с Вас. лит.:</i> 1 Кор. 143 (9:19-27); Лк. 9 (3:1-18) <i>Вел. водосвет:</i> 1 Кор. 143 от полу (10:1-4); Марк. 2 (1:9-11).</p>	5

Граждански календар	ЯНУАРИ 2016	Църковен календар
	<p>Велико повечерие и Утрения на Богоявление. <i>Утр. Ев.: Марк. 2 (1:9-11). Пост.</i></p>	
19	<p>в БОГОЯВЛЕНИЕ. КРЪЩЕНИЕ ГОСПОДНЕ. <i>(Йордановден).</i> Свт. Теофан Затворник Вишенски. <i>Всичко на празника.</i> <i>Златоустава лит.: Тит. 302 (2:11-14, 3:4-7); Мат. 6 (3:13-17).</i> <i>Велик водосвет: 1 Кор. 143 от полу (10:1-4); Марк. 2 (1:9-11).</i></p>	6
20	<p>с * Събор на св. Иоан Кръстител (Ивановден). <i>Лит.: – Рег.: 1 Петр. 61 (4:1-11); Марк. 56 (12:28-37).</i> <i>– На Прегт.: Деян. 42 (19:1-8); Иоан. 3 (1:29-34).</i></p>	7
21	<p>ч Препп. Георги Хозевит и Емилиан изповедник. Преп. Домника. Свт. Григорий, еп. Мизийски.</p>	8
22	<p>п Мчк Полиевкт. Свт. Филип, митр. Московски.</p>	9
23	<p>с Събота след Богоявление. Свт. Григорий, еп. Нисийски. Преп. Дометиан, еп. Мелитински. Преп. Маркиан презвитер. Свт. Теофан Затворник Вишенски. <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Лит.: – На съб. сл. Богоявл.: Еф. 233 (6:10-17); Мат. 7 (4:1-11).</i> <i>– На свт. Григорий: 1 Кор. 151 (12:7-11); Мат. 34 от полу (10:1, 5-8). – На свт. Теофан: Евр. 335 (13:17-21);</i> <i>Иоан. 36 (10:9-16).</i></p>	10
24	<p>н † Неделя 34. сл. Петд., след Богоявление. Гл. 1. * Преп. Теодосий Велики. <i>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20).</i> <i>Лит.: – На Нед. след Богоявление:</i> <i>Еф. 224 от полу (4:7-13); Мат. 8 (4:12-17).</i> <i>– На преп.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 43 (11:27-30).</i></p>	11
25	<p>п Седмица 35. след Петдесетница. (Четиwa за седм. 30.)</p>	12

Граждански календар	ЯНУАРИ 2016		Църковен календар
26	в	Мчца Татяна. Свт. Сава I, архиеп. Сръбски. Икона на Пресвета Богородица „ <i>Млекопитателка</i> “.	13
27	с	Отдание на Богоявление. Препп. отци, избити в Синай и Раита. Св. равноапостолна Нина, просветителка на Грузия.	14
28	ч	Препп. Павел Тивейски и Иоан Колибар. Препп. Гавриил Лесновски и Прохор Пшински (XI в.).	15
29	п	Поклонение на веригите на св. ап. Петър. Преп. Ромил Видински († 1375). Свщмчк Дамаскин Габровски († 1771).	16
30	с	* Преп. Антоний Велики (<i>Антоновден</i>).	17
31	н	<p>† Неделя 35. сл. Петдесетница. Гл. 2. Свт. Атанасий Велики и Кирил, архиеп. Александрийски (<i>Атанасовден</i>). Свт. Иоаким, патриарх Търновски († 1246). <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – На Нег. 31.: 1 Тим. 280 от полу (1:15-17); – На Нег. 13. след Нег. подир Въздв.: Лк. 93 (18:35-43). – На свтт.: Евр. 334 (13:7-16); Мат. 11 (5:14-19).</i></p> 	18
<p>* В календара са използвани орнаменти от Супрасълския сборник (X в.) и Савината книга (X-XI в.).</p>			

Граждански календар	ФЕВРУАРИ 2016	Църковен календар
1 п	<p><i>Седмица 36. след Петдесетница. (Четива за седм. 31.)</i> Преп. Макарий Велики Египетски. Преп. Макарий Александрийски. Свт. Марк изповедник, митроп. Ефески.</p>	19
2 в	<p>* Преп. Евтимий Велики. * Свт. Евтимий, патриарх Търновски (XIV в.). <i>Утр. Ев. на свт.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Лит.: – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i> <i>– На преп.: Евр. 335 (13:17-21); Лк. 24 (6:17-23).</i></p>	20
3 с	<p>Преп. Максим Изповедник. Мчк Неофит. Мчци Евгений, Кандид, Валериан и Акила. Икона на Пресв. Богородица „Отрада или Утешение“.</p>	21
4 ч	<p>Св. ап. Тимотей. Препмчк Анастасий Персиец. Свщмчци еп. Мануил, Георги, Леонтий, Петър, презвв. Сионий, Гавриил, Леонт, Парод, мчци Иоан и др. 377, пострадали в България около 817 г.</p>	22
5 п	<p>Свщмчк Климент, еп. Анкирски и мчк Агатангел. Възпоменаване на VI Вселенски събор в Константинопол (680-681 г.). Свт. Павлин, еп. Нолански.</p>	23
6 с	<p>Преп. Ксения Римлянка. Блаж. Ксения Петербургска.</p>	24
7 н	<p>† Неделя 36. сл. Петдесетница. Гл. 3. * Свт. Григорий Богослов, архиеп. Константинополски. Свщмчк Владимир, митр. Киевски († 1918). Икони на Пресв. Богородица: „Утоли моята печал“, „Неочаквана радост“ и „Утешение в скърби и печал“. Събор на всички руски новомъченици и изповедници (подв.) <i>(Службата на свт. Григорий се пренася в понеделник, 26.1./8.II.)</i> <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20).</i> <i>Лит.: – На Нег. 17.: 2 Кор. 182 от полу (6:16-7:1);</i> <i>Мат. 62 (15:21-28) (на Хананейката).</i> <i>– На новомчците: Рим. 99 (8:28-39); Лк. 106 (21:12-19).</i></p>	25

Граждански календар		ФЕВРУАРИ 2016	Църковен календар
8	п	<i>Седмица 37. след Петдесетница. (Четири за седм. 32.)</i> Препп. Ксенофонт, Мария и чедата им Аркадий и Иоан. <i>(На този ден се пренася службата на свт. Григорий Богослов, от Неделя 36. след Петдесетница, 25 януари /7 февруари.)</i>	26
9	в	* Пренасяне мощите на свт. Иоан Златоуст.	27
10	с	Преп. Ефрем Сирин. Преп. Исаак Сирин, еп. Ниневийски.	28
11	ч	Пренасяне мощите на свщмчк Игнатий Богоносец.	29
12	п	* Свв. Трина светители: Василий Велики, Григорий Богослов и Иоан Златоуст. Свщмчк Иполит, папа Римски. Св. благоверен Петър, цар Български († 969). Мчк Димитрий Сливенски († 1841). <i>Утр. Ев.: Иоан. 36 (10:9-16).</i> <i>Лит.: Евр. 334 (13:7-16); Мат. 11 (5:14-19).</i>	30
13	с	Свв. безсребърници и чудотворци Кир и Иоан.	31
14	н	† Неделя 37. сл. Петд., след Богоявл., на Закхей. Гл. 4. Предпразненство на Сретение Господне. Мчк Трифон. Свт. Василий, архиеп. Солунски. <i>Утр. Ев. 4: Лк. 112 (24:1-12).</i> <i>Лит.: – На Нед. 32.: 1 Тим. 285 от полу (4:9-15);</i> <i>Лк. 94 (19:1-10) (на Закхей).</i> <i>– На мчк.: Рим. 99 (8:28-39); Лк. 51 от полу (10:19:21).</i>	1
15	п	<i>Седмица 38. след Петдесетница. (Четири за седм. 33.)</i> † СРЕТЕНИЕ ГОСПОДНЕ. Икона на Пресвета Богородица „Смекчаване на злите сърца“. <i>Утр. Ев.: Лк. 8 (2:25-32).</i> <i>Лит.: Евр. 316 (7:7-17); Лк. 7 (2:22-40).</i>	2
16	в	Св. прав. Симеон Богоприемец и Анна Пророчица. Св. равноап. Николай, архиеп. Японски († 1912).	3
17	с	Преп. Исидор Пелусиот.	4

Граждански календар	ФЕВРУАРИ 2016	Църковен календар
18 ч	Мчца Агатия. Свт. Теодосий, архиеп. Черниговски. Икона на Пресв. Богородица „ Търсене на погиналите “.	5
19 п	Свт. Вукол, еп. Смирненски. Мчца Доротeya девица. Свт. Фотий, патр. Цариградски. Препп. Варсануфий Велики и Иоан Пророк. <i>Утр. Ев. на свт. Фотий: Иоан. 35 от полу (10:1-9). Лит.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i>	6
20 с	Преп. Партений, еп. Лампсакийски. Преп. Лука Еладски.	7
21 н	† Неделя на Митаря и Фарисея. Гл. 5. Вмчк Теодор Стратилат. Св. прор. Захарий Сърповидец. <i>Утр. Ев. 5: Ак. 113 (24:12-35). Лит.: 2 Тим. 296 (3:10-15); Ак. 89 (18:10-14). Начало на Постния триод.</i>	8
22 п	Отдание на Сретение Господне. Мчк Никифор. Свщмчк Маркел, еп. Сицилийски.	9
23 в	* Свщмчк Харалампий, еп. Магnezийски. Мчца Валентина и др.	10
24 с	Свщмчк Власий, еп. Севастийски. Св. царица Теодора. Вмчк Георги Софийски Нови († 1515). <i>Блажи се.</i>	11
25 ч	Свт. Мелетий, архиеп. Антиохийски. Свт. Алексей, митрополит Московски. Икона на Пресв. Богородица „ Иверска – Вратарница “ (Московска).	12
26 п	Преп. Мартиниан. Свт. Серафим, архиеп. Богучарски, Софийски чудотворец († 1950). Преп. Евлогий, архиеп. Александрийски. Препп. Зоя и Фотиния. Свт. Иоан изповедник, еп. Поливотски. <i>Утр. Ев. на свт. Серафим: Иоан. 35 от полу (10:1-9). Лит.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16). Блажи се.</i>	13

27	с	Преп. Авксентий. Преп. Марон, пустинник Сирийски. Преставление на св. равноап. Кирил Славянобългарски († 869). Преп. Исаакий Печерски.	14
28	н	† Неделя на Блудния син. Гл. 6. Св. ап. Онисим от 70-те. Преп Пафнутий. <i>Утр. Ев. 6: Лк. 114 (24:36-53).</i> <i>Лит.: 1 Кор. 135 (6:12-20); Лк. 79 (15:11-32).</i>	15
29	п	Мчци Памфил презвитер, Порфирий и др. Икона на Пресв. Богородица „ Кипърска “.	16

Граждански календар	МАРТ 2016	Църковен календар
1	в Вмчк Теодор Тирон. Преп. Роман Търновски († ок. 1370). Свщмчк Ермоген, патр. Московски.	17
2	с Свт. Льв, папа Римски. Свт. Флавиан Изповедник, патриарх Цариградски.	18
3	ч Свв. апп. Архип и Филимон от 70-те. Преп. Доситей, ученик на авва Доротей. Освобождение на България.	19
4	п Преп. Льв, еп. Катански.	20
5	с Вселенска задушница – събота Месопустна. Преп. Тимотей. Свт. Евстатий, архиеп. Антиохийски. Икона на Пресв. Богородица „ <i>Козеличанска</i> “.	21
6	н † Неделя на Страшния съд. Месопустна. Гл. 7. Намиране мощите на свв. мчци в Евгения. <i>Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10).</i> <i>Лит.: 1 Кор. 140 (8:8-9:2); Мат. 106 (25:31-46).</i> <i>Месни заговезни.</i>	22
7	п <i>Сирна седмица.</i> Свщмчк Поликарп, еп. Смирненски.	23
8	в * I и II намиране честната глава на св. Иоан Кръстител. <i>Утр. Ев.: Лк. 31 (7:17-30).</i> <i>Лит.: – Рег.: Иуга 77 (1:1-10); Лк. 109 (22:39-42,45-23:1).</i> <i>– На Предт.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 40 (11:2-15).</i>	24
9	с Свт. Тарасий, патр. Цариградски. <i>Литургия не се полага. Разрешава се мечна храна и риба.</i>	25
10	ч Свт. Порфирий, архиеп. Газки.	26
11	п Преп. Прокопий Декаполит изповедник. <i>Литургия не се полага. Разрешава се мечна храна и риба.</i>	27
12	с Памет на всички преподобни, просияли в постнически подвиг (подв.). Преп. Василий изповедник. Мчца Кирана Солунска.	28

13	н	<p>† Неделя Сиропустна. Гл. 8. Възпоменание на Адамовото изгонване от рая. Неделя на прошката. Преп. Касиан Римлянин.</p> <p><i>Утр. Ев. 8: Иоан. 64 (20:11-18).</i></p> <p><i>Лит.: Рим. 112 (13:11-14:4); Мат. 17 (6:14-21).</i></p> <p><i>Сирни заговезни.</i></p>	29
14	п	<p><i>Начало на Великия пост. Първа седмица.</i></p> <p>Препмчца Евдокия. Мчца Антонина.</p> <p><i>Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i></p>	1
15	в	<p>Свщмчк Теодот, еп. Киринейски. Икона на Пресв. Богородица „Държавна“ (1917 г.).</p> <p><i>Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i></p>	2
16	с	<p>Мчци Евтропий, Клеоник и Василиск.</p> <p><i>Прежд. лит. Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i></p>	3
17	ч	<p>Преп. Герасим Иордански.</p> <p><i>Велико повечерие с покаен канон на св. Андрей Критски.</i></p>	4
18	п	<p>Мчк Конон Исаврийски. Мчк Иоан Български († 1784).</p> <p><i>Прежд. лит. Велико повечерие с Богородичен акатист.</i></p>	5
19	с	<p>* Вмчк Теодор Тирон (<i>Тодоровден – погв.</i>).</p> <p>Свв. 42 мчци в Амория.</p>	6
20	н	<p>† Неделя 1. на Великия пост – Православна. Гл. 1.</p> <p>Тържество на Православието.</p> <p>Свщмчци Херсонски: Василий, Ефрем, Капитон и др. Преп. Павел Препрости. Икона на Пресв. Богородица „Ходатайка за грешниците“.</p> <p><i>Утр. Ев. 9: Иоан. 65 (20:19-31).</i></p> <p><i>Вас. лит.: Евр. 329 от полу (11:24-26,32-12:2);</i></p> <p><i>Иоан. 5 (1:43-51).</i></p>	7

Граждански календар		МАРТ 2016	Църковен календар
21	п	Втора седмица на Великия пост. Преп. Теофилакт изп., еп. Никомидийски. Икона на Пресв. Богородица „ Курско-Коренна “ – Знамение.	8
22	в	* Свв. 40 мчци в Севастия. Мчк Исихий Доростолски. <i>Утр. Ев.: Лк. 106 (21:12-19).</i> <i>Прежд. лит.: Евр. 331 (12:1-10); Мат. 80 (20:1-16).</i>	9
23	с	Мчци Кодрат, Галина, Ника (Виктория), Леонид и др. Икона на Пресв. Богородица „ Одигитрия “. <i>Прежд. лит.</i>	10
24	ч	Свт. Софроний, патриарх Иерусалимски.	11
25	п	Преп. Теофан, изп. Сигриански. Свт. Григорий Двоеслов, папа Римски. Преп. Симеон Нови Богослов. Икона на Пресв. Богородица „ Лудска – Неръкотворна “. <i>Прежд. лит. Велико вечерие с Богородичен акатист.</i>	12
26	с	Пренасяне мощите на свт. Никифор, патриарх Цариградски. <i>Помен за покойници.</i>	13
27	н	† Неделя 2. на Вел. пост. Свт. Григорий Палама, архиепископ Солунски (погв.). Гл. 2. Преп. Бенедикт Нурсийски. <i>Утр. Ев. 10: Иоан. 66 (21:1-14).</i> <i>Вас. лит.: – Рег.: Евр. 304 (1:10-2:3); Марк. 7 (2:1-12).</i> <i>– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i>	14
28	п	Трета седмица на Великия пост. Мчк Агапий и 7 мчци.	15
29	в	Мчци Савин и Папа.	16
30	с	Преп. Алексей, човек Божий. <i>Прежд. лит.</i>	17
31	ч	Свт. Кирил, архиепископ Иерусалимски.	18

Граждански календар		АПРИЛ 2016	Църковен календар
1	п	Мчци Хрисант и Дария. Мчца Илария (Весела). <i>Прежд. лит. Велико повечерие с Богородичен акатист.</i>	19
2	с	Препмчци, избити от сарацините в манастира на св. Сава. Мчца Фотина (Светла) самарянка и синовете ѝ. <i>Помен за покойници.</i>	20
3	н	† Неделя 3. на Великия пост – Кръстопоклонна. Гл. 3. Преп. Иаков еп., изповедник. <i>След Великото славословие в края на Утренията се изнася св. Кръст за поклонение.</i> <i>Утр. Ев. 11: Иоан. 67(21:15-25).</i> <i>Вас. лит.: – Евр. 311 (4:14-5:6); Марк. 37 (8:34-9:1).</i>	21
4	п	Четвърта седмица на Великия пост – Кръстопоклонна. Свщмчк. Василий, презв. Анкирски. Мчца Дросида (Росица).	22
5	в	Препмчк Никон и учениците му. Мчца Лидия. Препмчк Лука Одрински († 1802).	23
6	с	Средопост. Предпразненство на Благовещение. Преп. Захарий Монах. Свт. Артемий, еп. Солунски. <i>Прежд. лит.</i>	24
7	ч	† БЛАГОВЕЩЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. Свт. Тихон изповедник, патр. Московски († 1925). Икона на Пресв. Богородица „Боголюбска-Зимаровска“. <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49, 56). Злат. литургия с вечерня:</i> <i>– На празника: Евр. 306 (2:11-18); Лк. 3 (1:24-38).</i> <i>Разрешава се риба.</i>	25
8	п	Отдание на Благовещение. Събор на св. архангел Гавриил. Мчци Алла и Лариса. Мчк Георги Софийски Стари († 1437). <i>Прежд. лит.</i> <i>Велико повечерие с Богородичен акатист.</i>	26
9	с	Мчца Матрона Солунска. <i>Помен за покойници.</i>	27

Граждански календар	АПРИЛ 2016	Църковен календар
10	<p>н † Неделя 4. на Великия пост. Гл. 4. Преп. Иоан Лествичник (погв.). Препп. Иларион Нови и Стефан чудотворец, изп. Мчк Боян, княз Български († 833). Свщци Георги, еп. Зографски и Петър, презвитер Мъгленски. <i>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20).</i> <i>Вас. лит.: – Рег.: Евр. 314 (6:13-20); Марк. 40 (9:17-31).</i> – На преп.: Еф. 229 (5:9-19); Мат. 10 (4:25-5:12).</p>	28
11	<p>п Пета седмица на Великия пост. Мчци Марк, еп. Аретусийски, Кирил дякон и др.</p>	29
12	<p>в Преп. Иоан Лествичник.</p>	30
13	<p>с Свщмчк Ипатий, еп. Гангърски. Св. прав. Иосиф Прекрасни. <i>Презд. лит. Вечерта (на Утренята) се чете целият</i> <i>Велик покаен канон на св. Андрей Критски.</i></p>	31
14	<p>ч Преп. Мария Египетска. Презд. лит.</p>	1
15	<p>п Преп. Тит Чудотворец. <i>Презд. лит. Вечерта (на Утренята) се чете</i> <i>Богородичният акатист.</i></p>	2
16	<p>с Похвала на Пресвета Богородица – Акатистна събота. Преп. Никита, изп. Мидикийски.</p>	3
17	<p>н † Неделя 5. на Великия пост. Гл. 5. Преп. Мария Египетска (погв.). Преп. Иосиф Песнописец, Преп. Георги Малейн. Икони на Пресв. Богородица: „Избавителка“ и „Живоприемен Източник“. <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Вас. лит.: –</i> <i>Рег.: Евр. 321 от полу (9:11-14); Марк. 47 (10:32-45).</i> – На преп.: Гал. 208 (3:23-29); Лк. 33 (7:36-50).</p>	4
18	<p>п Шеста седмица на Великия пост. Мчци Теодул четец, Агатопоп дякон и др.</p>	5

19	в	Преп. Марк Трачески. Свт. Евтихий, патр. Цариградски. Преставление на свт. Методий Славянобългарски, архиеп. Моравски († 885).	6
20	с	Преп. Георги изп., еп. Митилински. <i>Прегд. лит.</i>	7
21	ч	Свв. апп. от 70-те: Иродион, Агав, Руф, Асинкрит, Флегонт, Ермий и др. Икона на Пресвета Богородица „Испанска“.	8
22	п	Мчк Евпсихий. Препмчк Вадим архим. <i>Прегд. лит.</i>	9
23	с	* Възкресяване на прав. Лазар (<i>Лазаровден</i>). Мчци Терентий, Помпий и др. <i>Злат. лит.: Евр. 333 от полу (12:28-13:8); Иоан. 39 (11:1-45). Разрешава се рибен хайвер.</i>	10
24	н	† Неделя 6. на Великия пост (Цветница, Връбница). † ВХОД ГОСПОДЕН В ИЕРУСАЛИМ. Свщмчк Антипа, еп. Пергамски. <i>Всичко на празника. Утр. Ев.: Мат. 83 (21:1-11, 15-17). Злат. лит.: Филип. 247 (4:4-9); Иоан. 41 (12:1-18). Разрешава се риба. Вечерта – Последование на Жениха.</i>	11
25	п	* Велика (Страстна) седмица. Велики понеделник. Преп. Василий изп., еп. Парийски. <i>Прегд. лит.</i> <i>Вечерта – Последование на Жениха.</i>	12
26	в	* Велики вторник. Свщмчк Артемон, презв. Лаодикийски. <i>Прегд. лит.</i> <i>Вечерта – Последование на Жениха.</i>	13
27	с	* Велика сряда. Свт. Мартин изп., папа Римски. <i>Прегд. лит.</i>	14
28	ч	* Велики четвъртък. Възпоменаване на Тайната вечеря. Свв. апп. от 70-те: Аристарх, Пуд и Трофим. <i>Маслосвет. Вечерня с Василиева литургия. Вас. лит.: 1 Кор. 149 (11:23-32); Мат. 107 (26:1-20), Иоан. 44 (13:3-17), Мат. 108 от полу (26:21-39),</i>	15

Граждански календар	АПРИЛ 2016	Църковен календар
29 п	<p>Лк. 109 (22:43-45), Мат. 108 (26:40-27:2). <i>Вечерта, на Утренията на Велики петък, се четат 12-те избрани евангелски четива за страданията Христови.</i></p> <p>* Велики петък. Възпоменаване на светите и спасителни страдания на нашия Господ Иисус Христос. Мчци Агапия, Ирина и Хиония (Снежана). <i>Царски часове. Литургия не се полага.</i> <i>Вечерня с изнасяне на св. Плащаница.</i> <i>Вечерта, на Утренията на Велика събота – Опело Христово.</i> <i>Строг пост.</i></p>	16
30 с	<p>* Велика събота. Свщмчк Симеон, еп. Персийски. Преп. Акакий, еп. Мелитински. <i>Вечерня с Василиева литургия.</i> <i>Вас. лит.: Рим. 91 (6:3-11); Мат. 115 (28:1-20).</i></p>	17

1	н	<p>† СВЕТЛО ХРИСТОВО ВЪЗКРЕСЕНИЕ. Пасха Господня.</p> <p>Преп. Иоан, ученик на св. Григорий Декаполит. Мчк Виктор. <i>Злат. лит.: Деян. 1 (1:1-8); Иоан. 1 (1:1-17).</i> <i>На Вечернята: Иоан. 65 (20:19-25)</i></p>	18
2	п	<p>* Светла седмица. † Светли понеделник. Възкресение Христово.</p> <p>Преп. Иоан Ветхопещерник. Икона на Пресв. Богородица „<i>Сладко целование</i>“ (погв.)</p>	19
3	в	<p>† Светли вторник. Възкресение Христово.</p> <p>Преп. Теодор Трихина. Преп. Анастасий Синаит. Мчк младенец Гавриил. Икони на Пресвета Богородица „<i>Иверска – Атонска</i>“ (погв.) и „<i>Скоропослушница</i>“ (погв.).</p>	20
4	с	<p>* Светла сряда.</p> <p>Свщмчк Януарий, еп. Беневентийски и др. Мчк Теодор Пергийски. Икона на Пресвета Богородица „<i>Касперовска</i>“ (погв.). <i>Блажи се.</i></p>	21
5	ч	<p>* Светли четвъртък.</p> <p>Преп. Теодор Сикеот, еп. Анастасиополски. Пренасяне мощите на св. ап. и ев. Лука и др. Преп. Виталий монах.</p>	22
6	п	<p>* Светли петък. Живоприемен Източник на Пресвета Богородица. * Вмчк Георги Победоносец (<i>Гергьовден</i>).</p> <p>Мчца царица Александра. Мчк Лазар Български († 1802). Икони на Пресв. Богородица: „<i>Живоприемен Източник</i>“ (погв.) и „<i>Почаевска</i>“ (погв.). <i>Утр. Ев.: Ак. 63 (12:2-12).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 7 (3:1-8); Иоан. 7 (2:12-22).</i> <i>– На Пресв. Богородица: Филип. 240 (2:5-11);</i> <i>Ак. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i></p>	23

Граждански календар		МАЙ 2016	Църковен календар
7	с	– На вмчка: Деян. 29 (12:1-11); Иоан. 52 (15:17-16:2). Водосвет. Блажи се. * Светла събота. Мчк Сава Стратилат и 70 воители.	24
8	н	Нед. 2. след Пасха. Томина Неделя. Антипасха. Гл. 1. Св. апостол и евангелист Марк. Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.: Деян. 14 (5:12-20); Иоан. 65 (20:19-31). – На ап.: 1 Петр. 63 (5:6-14); Марк. 23 (6:7-13).	25
9	п	Седмица 2. след Пасха. Свщмчк Василий, еп. Амасийски. Св. прав. Глафира девица.	26
10	в	Св. ап. и свщмчк Симеон, сродник Господен. Пасхален помен за покойници.	27
11	с	Свв. апп. от 70-те Иасон и Сосипатьр. Мчци Дада, Максим и Квинтилиан.	28
12	ч	Свв. 9 мчци Кизически. Преп. Мемнон чудотворец. Свт. Василий Острожки, митр. Захолмски и Херцеговински.	29
13	п	Св. ап. Иаков Зеведеев. Свт. Игнатий, еп. Кавказки и Черноморски.	30
14	с	Св. прор. Иеремия. Препмчци Атонски: Евтимий, Игнатий и Акакий. Св. Тамара, царица Грузинска.	1
15	н	† Неделя 3. след Пасха, на Мироносиците. Гл. 2. Свв. жени мироносици, прав. Иосиф Ариматейски и Никодим (подв.). Свт. Атанасий Велики, архиеп. Александрийски. Св. благоверен и равноап. княз Борис, в кръщение – Михаил († 907). Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20). Лит.: – Рег.: Деян. 16 (6:1-7); Марк. 69 (15:43-16:8). – На равноап.: 1 Кор. 155 (14:6-19); Иоан. 35 от полу (10:1-9).	2

Граждански календар		МАЙ 2016	Църковен календар
16	п	Седмица 3. след Пасха. Мчци Тимотей и Мавра. Преп. Теодосий, игумен Киевопечерски.	3
17	в	Мчца Пелагия Тарсийска. * Свв. новомъченици баташки († 1876).	4
18	с	Мчца Ирина. Икона на Пресвета Богородица „ Неизпиваема чаша “.	5
19	ч	Св. прав. Иов Многострадални.	6
20	п	Възпоменаване явяването на Честния Кръст Господен на небето в Иерусалим (351 г.). Мчк Акакий Стотник. Преп. Нил Сорски.	7
21	с	* Св. ап. и ев. Иоан Богослов. Преп. Арсений Велики. Св. Емилия. <i>Утр. Ев.: Иоан. 67 (21:15-25).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 22 (9:20-31); Иоан. 52 (15:17-16:2).</i> <i>– На ап.: 1 Иоан. 68 (1:1-7); Иоан. 61 (19:25-27, 21:24-25).</i>	8
22	н	† Неделя 4. след Пасха, на Разслабения. Гл. 3. Св. прор. Исаия. Мчк Христофор. Св. прав. Тавита (<i>погв</i>). * Пренасяне мощите на свт. Николай, архиеп. Мирликийски, чудотворец. <i>Утр. Ев. 4: Лк. 112 (24:1-12).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 23 (9:32-42); Иоан. 14 (5:1-15).</i> <i>– На свт.: Евр. 335 (13:17-21); Лк. 24 (6:17-23).</i>	9
23	п	Седмица 4. след Пасха. * Св. ап. Симон Зилот (Кананит). Преп. Исидора юродива заради Христа. Блаж. Таисия.	10
24	в	Свщмчк Мокий. * Свв. равноап. Кирил и Методий. <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>Лит.: – Рег.: Деян. 25 (10:21-33); Иоан. 25 (7:1-13).</i>	11

Граждански календар	МАЙ 2016	Църковен календар
25	<p>с</p> <p>– На свщмчка.: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 51 (15:9-16). – На равноап.: Евр. 318 (7:26-8:2); Мат. 11 (5:14-19).</p> <p>* Преполоwienie на Петдесетница.</p> <p>Свт. Епифаний, еп. Кипърски. Свт. Герман, патр. Цариградски. Свщмчк Ермоген, патр. Московски. Лит.: – Рег.: Деян. 34 (14:6-18); Иоан. 26 (7:14-30). Водосвет. Разрешава се риба.</p>	12
26	<p>ч</p> <p>Мчца Гликерия и мчк Лаодикий.</p>	13
27	<p>п</p> <p>Мчк Исидор. Мчк Райко-Иоан Шуменски († 1802).</p>	14
28	<p>с</p> <p>Преп. Пахомий Велики. Свт. Ахил, еп. Ларийски.</p>	15
29	<p>н</p> <p>† Неделя 5. след Пасха, на Самарянката. Гл. 4. Преп. Теодор Освещени. Блаж. отроковица Муза. Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10). Лит.: Деян. 28 (11:19-26, 29-30); Иоан. 12 (4:5-42).</p>	16
30	<p>п</p> <p>Седмица 5. след Пасха. Св. ап. Андроник и св. Иуния. Вмчк Николай Софийски († 1555).</p>	17
31	<p>в</p> <p>Свв. мчци Петър, Дионисий и др. Св. мчк Теодот Анкирски и свв. 7 девиси.</p>	18

Граждански календар		ЮНИ 2016	Църковен календар
1	с	Отдание на Преполовение. Свщмчк Патрикий, еп. Пруски и др.	19
2	ч	Мчци Талалей, Александър и Астерий.	20
3	п	* Свв. равноап. Константин и Елена. Икона на Пресв. Богородица „ <i>Владимирска</i> “. <i>Утр.: Иоан. 36 (10:9-16). Лит.: – Рег.: Деян 36 (15:5-34); Иоан. 37 (10:17-28). – На равноап.: Деян. 49 (26:1-5, 12-20); Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i>	21
4	с	Мчк Василиск. Възпоменаване на Втория Вселенски събор в Константинопол (381 г.). Вмчк Иоан-Владимир, княз Български, чудотворец († 1016).	22
5	н	† Неделя 6. след Пасха, на Слепия. Гл. 5. Преп. Михаил изп., еп. Синадски. Преп. Евфросиния Полоцка. <i>Утр. Ев. 8: Иоан. 64 (20:11-18). Лит.: Деян. 38 (16:16-34); Иоан. 34 (9:1-38).</i>	23
6	п	Седмица 6. след Пасха. Преп. Симеон Стълпник Дивногорец.	24
7	в	* Трето намиране честната глава на св. Иоан Кръстител. <i>Утр. Ев.: Ак. 31 (7:17-30). Лит.: – Рег.: Деян. 40 от полу (17:19-28); Иоан. 42 (12:19-36). – На Прегт.: 2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 40 (11:2-15).</i>	25
8	с	Отдание на Пасха. Свв. апп. Карп и Алфей от 70-те. Вмчк Георги Софийски, Най-нови († ок. 1534). <i>Утр. Ев.: Мат. 36 (10:16-22). Лит.: – Рег.: Деян. 41 (18:22-28); Иоан. 43 (12:36-47). – На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 52 (15:17-16:2). Разрешава се риба.</i>	26
9	ч	† ВЪЗНЕСЕНИЕ ГОСПОДНЕ (Спасовден). Свщмчк Терапонт, еп. Сардийски (III в.).	27

Граждански календар	ЮНИ 2016	Църковен календар
	<p>Св. прав. Иоан Руски, изп. († 1730). <i>Утр. Ев.: Марк. 71 (16:9-20).</i> <i>Лит.: Деян. 1 (1:1-12); Лк. 114 (24:36-53).</i></p>	
10 п	<p>Преп. Никита изповедник, еп. Халкидонски. Преп. Софроний Български (XV-XVI в.).</p>	28
11 с	<p>Мчца Теодосия Тирска. Препмчца Теодосия Цариградска. Възпоменаване на Първия Вселенски събор в Никея (325 г.). Икона на Пресв. Богородица „<i>Ходатайка за грешниците</i>“</p>	29
12 н	<p>† Неделя 7. след Пасха, на свв. отци от I Вселенски събор (325 г.). Гл. 6. Преп. Исаакий Далматски. <i>Утр. Ев. 10: Иоан. 66 (21:1-14).</i> <i>Лит.: Деян. 44 (20:16-18, 28-36); Иоан. 56 (17:1-13).</i></p>	30
13 п	<p><i>Седмица 7. след Пасха.</i> Св. ап. Ерм от 70-те. Мчк Ермий.</p>	31
14 в	<p>Мчк Иустин Философ и др. Преп. Иустин Челийски († 1979).</p>	1
15 с	<p>Свт. Никифор изп., патриарх Цариградски.</p>	2
16 ч	<p>Мчк Лукилиан и др.</p>	3
17 п	<p>Отдание на Възнесение. Свт. Митрофан, патр. Цариградски.</p>	4
18 с	<p>Вселенска задушница. Свщмчк Доротей, еп. Тирски. Преп. авва Доротей.</p>	5
19 н	<p>† Неделя 8. след Пасха. † ПЕТДЕСЕТНИЦА. СВЕТА ТРОИЦА. Преп. Висарион, чудотворец Египетски. Преп. Иларион Нови. <i>Всичко на празника. Утр. Ев.: Иоан. 65 (20:19-23).</i> <i>Лит.: Деян. 3 (2:1-11); Иоан. 27 (7:37-52, 8:12).</i></p>	6
20 п	<p><i>Седмица 1. след Петдесетница.</i> † СВЕТИ ДУХ. Мчк Теодот Анкирски. Мчца Валерия и др.</p>	7

Граждански календар		ЮНИ 2016	Църковен календар
21	в	Лит.: Еф. 229 (5:9-19); Мат. 75 (18:10-20). Вмчк Теодор Стратилат. Мчци Марк и Иулий Доростолски. Икона на Пресв. Богородица „ Неизгаряща къпина “ (погв.).	8
22	с	Свт. Кирил, архиеп. Александрийски. Блажи се.	9
23	ч	Свщмчк Тимотей, еп. Пруски. Икони на Пресв. Богородица „ Ходатайка за грешниците “ и „ Радост на всички скърбящи “ (погв.).	10
24	п	Свв. апп. Вартоломей и Варнава. Събор на свв. китайски мъченици. Икона на Пресвета Богородица „ Достойно ест “ или „ Милующия “. Блажи се.	11
25	с	Отдание на Петдесетница. Преп. Онуфрий Велики и преп. Петър Атонски. (На този ден се пренася службата на свт. Иоан, архиеп. Шанхайски и Сан-Франциски от събота, 19 юни/2 юли.) Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9). Лит.: – Рег.: Рим. 79 от полу (1:7-12); Мат. 15 (5:42-48). – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).	12
26	н	† Неделя 1. сл. Петдесетница, на всички светии. Гл. 8 Мчца Акилина. Свт. Трифилий, еп. на Левкусия Кипърска. Икони на Пресвета Богородица „ Неразрушима стена “, „ Смекчаване на злите сърца “, „ Неочаквана радост “ (погв.). Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.: – Рег.: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 38 (10:32-33, 37-38; 19:27-30). Петрови заговезни.	13
27	п	Седмица 2. след Петдесетница. Начало на Петровия пост. Св. прор. Елисей. Свт. Методий, патр. Цариградски.	14
28	в	Св. прор. Амос. Мчк Исихий Доростолски. Св. благоверни Лазар, княз Сръбски. Свт. Гликерий, изп. Румънски († 1985).	15
29	с	Свт. Тихон, еп. Апатунтски.	16
30	ч	Мчци Мануил, Савел, Исмаил.	17

Граждански календар	ЮЛИ 2016		Църковен календар
1	п	Мчци Леонтий, Ипатий, Теодул. Икони на Пресвета Богородица „ Боголюбска “ и „ Боголюбска-Зимаровска “. Икона на Пресвета Богородица „ Курско-коренна “ (погв.).	18
2	с	Св. ап. Иуда, брат Господен. Преп. Паисий Велики. Мчк Зосим, воин Созополски (II в.). Свт. Иоан, архиеп. Шанхайски и Сан-Франциски († 1966). (Службата на свт. Иоан се пренася в събота, 12/25 юни).	19
3	н	† Нед. 2. сл. Петд., на всички български светии и на всички преподобни и богоносни отци от Св. Гора. Гл. 1. Свщмчк Методий, еп. Патарски. Преп. Наум Охридски. Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – Рег.: Рим. 81 от полу (2:10-16); Мат. 9 (4:18-23). – На бълг. светии: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 10 (4:25-5:12).	20
4	п	Седмица 3. след Петдесетница. Мчк Иулиан Тарсийски.	21
5	в	Свщмчк Евсевий, еп. Самосатски. Мчк. Албан.	22
6	с	Мчца Агрипина. Свт. Марк изповедник, митроп. Ефески. Икона на Пресв. Богородица „ Владимирска “.	23
7	ч	* Рождество на св. Иоан Предтеча, Кръстител Господен (Еньовден). Утр. Ев: Ак. 3 (1:24-25, 57-68, 76, 80). Лит.: – Рим. 112 (13:12-14:4); Ак. 1 (1:1-25, 57-68, 76, 80).	24
8	п	Препмчца Феврония девица. Преп. Дионисий Атонски. Препмчк Прокопий Варненски († 1810).	25
9	с	Препп. Давид Солунски и Давид Български. Икони на Пресв. Богородица „ Тихвинска “, „ Лугска “, „ Нямецка “ и „ Одигитрия “.	26
10	н	† Нед. 3. след Петдесетница. Гл. 2. Преп. Сампсон Странноприемец. Преп. Георги Светогорец.	27

Граждански календар		ЮЛИ 2016	Църковен календар
11	п	<p><i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20).</i> <i>Лит.: – Рег.: Рим. 88 (5:1-10); Мат. 18 (6:22-33).</i> – На преп: Гал. 213 (5:22-6:2); Лк. 67 (12:32-40).</p> <p><i>Седмица 4. след Петдесетница.</i> Пренасяне мощите на свв. безср. и чуд. Кир и Иоан. Препп. Сергей и Герман, Валаамски чудотворци. Икона на Пресв. Богородица „Троеручица“.</p>	28
12	в	<p>† Свв. първоверховни апостоли Петър и Павел. <i>(Петровден).</i> Икона на Пресв. Богородица „Касперовска“ <i>Утр. Ев.: Иоан. 67 (21:15-25).</i> <i>Лит.: 2 Кор. 193 (11:21-12:9); Мат. 67 (16:13-19).</i></p>	29
13	с	<p>* Събор на свв. славни и всехвални 12 апостоли.</p>	30
14	ч	<p>Свв. безсреб. и чудотворци Козма и Дамян Римски. Възвръщане мощите на преп. Иоан Рилски чудотворец от Търново в Рилския манастир (1469 г.). <i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30).</i> <i>Лит.: – На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 10 (4:25-5:12).</i> – На безср.: 1 Кор. 153 (12:27-13:8); Мат. 34 от полу (10:1,5-8).</p>	1
15	п	<p>Полагане честната риза на Пресвета Богородица във Влахернския храм. Свт. Иувеналий, патр. Иерусалимски.</p>	2
16	с	<p>Мчк Иакинт. Свт. Анатолий, патр. Цариградски.</p>	3
17	н	<p>† Неделя 4. след Петдесетница. Гл. 3. Свт. Андрей, архиеп. Критски. Преп. Марта, майка на св. Симеон Дивногорец. Свв. царски руски новомъченици: цар мчк Николай II, семейството му и убитите с тях († 1918). <i>Утр. Ев. 4: Лк. 112 (24:1-12).</i> <i>Лит.: – Рег.: Рим. 93 (6:18-23); Мат. 25 (8:5-13).</i> – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Мат. 21 (7:12-21). – На новомчтите: Рим. 99 (8:28-39); Иоан. 52 (15:17-16:2).</p>	4

Граждански календар	ЮЛИ 2016		Църковен календар
18	п	Седмица 5. след Петдесетница. * Преп. Атанасий Атонски. Преп. Сергей Радонежки. Препмчци Вел. княгиня Елисавета, инокиня Варвара и убитите с тях († 1918). Икона на Пресв. Богородица „ Економиса “ („ Домостроителка “).	5
19	в	Преп. Сисой Велики.	6
20	с	Преп. Тома Малеин. Преп. Акакий Синайски (от Лествицата). Вмчца Кириакия (Неделя). Икона на Пресв. Богородица „ Влахернска “.	7
21	ч	Вмчк Прокопий. Преп. Теофил Мироточиви. Икона на Пресв. Богородица „ Казанска “.	8
22	п	Свщмчк Панкратий, еп. Тавроменийски. Свт. Теодор еп. Едески.	9
23	с	Свв. 45 мчци в Никопол Арменски. Полагане на честния хитон Господен. Преп. Антоний Киевопечерски.	10
24	н	† Неделя 5. след Петдесетница. Гл. 4. Вмчца Евфимия Всехвална. Възпоменаване чудото от мощите ѝ на IV Вселенски събор в 451 г., чрез което се утвърди св. Православие. Св. равноап. княгиня Олга. <i>Утр. Ев. 5: Лк. 113 (24:12-35).</i> <i>Лит.: Рим. 103 (10:1-10); Мат. 28 (8:28-9:1).</i> <i>– На вмчката: 2 Кор. 181 (6:1-10); Лк. 33 (7:36-50).</i>	11
25	п	Седмица 6. след Петдесетница. Мчци Прокъл и Иларий. Преп. Михаил Малеин. Икона на Пресв. Богородица „ Троеручица “.	12
26	в	Събор на св. архангел Гавриил. Преп. Стефан Саваит. Икона на Пресв. Богородица „ Достойно ест “.	13
27	с	Св. ап. Акила от 70-те. Преп. Никодим Светогорец.	14
28	ч	Мчци Кирик и Иулита. Св. равноап. княз Владимир.	15

Граждански календар		ЮЛИ 2016	Църковен календар
29	п	Свщмчк Атиноген, еп. Ираклеополски и 10-те му ученици. Мчца Иулия девица. Възпоменаване на IV Вселенски събор в Халкидон (451 г.). Мчк Иоан Търновски († 1822).	16
30	с	Вмчца Марина (Маргарита).	17
31	н	† Неделя 6. след Петдесетница, на свв. отци от Шестте Вселенски събора. Гл. 5. Мчци Иакинт Амастридски и Емилиан. Мчк Емилиан Доростолски. Преп. Иоан Многострадални. <i>Утр. Ев. 6: Лк. 114 (24:36-53).</i> <i>Лит.: – Рег.: Рим. 110 (12:6-14); Мат. 29 (9:1-8).</i> <i>– На свв. отци: Евр. 334 (13:7-16); Иоан. 56 (17:1-13).</i>	18

Граждански календар		АВГУСТ 2016	Църковен календар
1	п	Седмица 7. след Петдесетница. Преп. Макарина. Преп. Дий. Преп. Серафим Саровски.	19
2	в	* Св. пророк Илия (Илинден). <i>Утр. Ев. : Лк. 14 (4:22-30).</i> <i>Лит.: Иак. 57 (5:10-20); Лк. 14 (4:22-30).</i>	20
3	с	Препп. Симеон, юродив заради Христа, и Иоан, негов съпостник. Св. пророк Иезекиил.	21
4	ч	Св. мироносица и равноап. Мария Магдалина. Свщмчк Фока, еп. Синопийски. Мчца Маркела.	22
5	п	Мчци Трофим, Теофил и др. Икони на Пресв. Богородица: „Почаевска“ и „Радост на всички скърбящи“ .	23
6	с	Мчца Христина. Мчци благоверни князе Борис и Глеб.	24
7	н	† Неделя 7. след Петдесетница. Гл. 6. Успение на св. Анна, майка на Пресвета Богородица. Св. Олимпиада диакониса и преп. Евпраксия девица. Възпоменаване на V Всел. събор в Константинопол (553 г.). <i>Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10).</i> <i>Лит.: – Рег.: Рим. 116 (15:1-7); Мат. 33 (9:27-35).</i> <i>– На прав. Анна: Гал. 210 от полу (4:22-31); Лк. 36 (8:16-21).</i>	25
8	п	Седмица 8. след Петдесетница. Свщмчк Ермолай, презв. Никомидийски и др. Мчца Параскева. Преп. Моисей Угрин.	26
9	в	* Вмчк и целител Пантелеимон. Успение на свт. Климент, архиеп. Охридски († 916). Свв. Седмочисленици: свв. равноап. Кирил и Методий, свт. Климент, архиеп. Охридски, препп. Наум, Сава, Горазд и Ангеларий. Преп. Герман Аляскински. <i>Утр. Ев. на свтт: Лк. 51 (10:16-21).</i> <i>Лит.: – На свтт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i> <i>– На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 52 (15:17-16:2).</i>	27

Граждански календар		АВГУСТ 2016	Църковен календар
10	с	Свв. апп. и дякони от 70-те: Прохор, Никанор, Тимон и Пармен. Икони на Пресв. Богородица „ Смоленска – Одигитрия “ и „ Серафимо-Дивеевско Умиление “.	28
11	ч	Мчк Калиник. Мчца Серафима девица. * Свщмчк Висарион, еп. Смолянски († 1670).	29
12	п	Свв. апп. от 70-те: Сила, Сиуан и др. Мчк Иоан воин. Свщмчк Валентин.	30
13	с	Предпразненство на изнасянето на Честния Кръст Господен. Св. прав. Евдоким Кападокийски. Свщмчк Вениамин, митр. Петроградски († 1922). <i>Богородични заговезни.</i>	31
14	н	† Неделя. 8. след Петдесетница, Гл. 7. Изнасяне на Честния и Животворящ Кръст Господен. Мчци седем братя Макавеи, майка им Соломония и учителят им Елеазар. <i>Утр. Ев. 8: Иоан. 64 (20:11-18).</i> <i>Лит.: – Рег.: 1 Кор. 124 (1:10-18); Мат. 58 (14:14-22).</i> <i>– На Кръста: 1 Кор. 125 (1:18-24);</i> <i>Иоан. 60 (19:6-11, 13-20, 25-28, 30-35).</i> <i>– На мчците: Евр. 330 (11:33-12:2); Мат. 38 (10:32-36, 11:1).</i> <i>Водосвет. Начало на Богородичния пост.</i>	1
15	п	<i>Седмица 9. след Петдесетница.</i> Пренасяне мощите на св. първомчк и архидякон Стефан. Блаж. Василий, юродив заради Христа.	2
16	в	Препп. Исакий, Далмат и Фавст. Преп. Антоний Римлянин, Новгородски чудотворец.	3
17	с	Свв. 7 отроци Ефески. Препмчца Евдокия.	4
18	ч	Предпразненство на Преображение Господне. Мчк Евсигний. Св. прав. Нона, майка на свт. Григорий Богослов.	5

Граждански календар	АВГУСТ 2016	Църковен календар
19	<p>† ПРЕОБРАЖЕНИЕ ГОСПОДНЕ. <i>Всичко на празника. Утр. Ев.: Лк. 45 (9:28-36). Лит.: 2 Петр. 65 (1:10-19); Мат. 70 (17:1-9). Освещаване на грозде. Разрешава се риба.</i></p>	6
20	<p>с Препмчк Дометий Персиец. Свт. Митрофан, еп. Воронежки.</p>	7
21	<p>† Неделя. 9. след Петдесетница. Гл. 8. Свт. Емилиан изп., еп. Кизически. Преп. Григорий Синаит. Мчк Трендафил Старозагорски († 1680). Мчк Анастасий Български († 1794). <i>Утр. Ев. 9: Иоан. 65 (20:19-31). Лит.: 1 Кор. 128 (3:9-17); Мат. 59 (14:22-34).</i></p>	8
22	<p>п Седмица 10. след Петдесетница. * Св. ап. Матий.</p>	9
23	<p>в Мчк и архидякон Лаврентий.</p>	10
24	<p>с Мчк и архидякон Евпъл.</p>	11
25	<p>ч Мчци Фотий и Аникита. Свщмчк Александър, еп. Комански.</p>	12
26	<p>п Отдание на Преображение Господне. Преп. Максим Изповедник. Свт. Тихон, еп. Воронежки, Задонски чуд.</p>	13
27	<p>с Предпразненство на Успение Богородично. Св. пророк Михей. Пренасяне мощите на преп. Теодосий Печерски.</p>	14
28	<p>† Неделя 10. след Петдесетница. Гл. 1. † УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. Икона на Пресв. Богородица „София – Божия премъдрост“. <i>Утр. Ев. на празника: Лк. 4 (1:39-49, 56). Лит.: – Рег.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Мат. 72 (17:14-23). – На празника: Филип. 240 (2:5-11); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i></p>	15

29	п	<i>Седмица 11. след Петдесетница.</i> * Пренасяне на Неръкотворния образ Христов от Едеса в Цариград (944 г.). Мчк Диомид лекар. Преп. Иоаким Осоговски († 1105). Икона на Пресв. Богородица „ Феодоровска “.	16
30	в	Мчк Мирон презвитер. Преп. Алипий иконописец.	17
31	с	Мчци Флор и Лавър. * Успение на преп. Иоан Рилски Чудотворец († 946). <i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30).</i> <i>Лит.: – На преп: Гал. 213 (5:22-6:2); Лк. 24 (6:17-23).</i> <i>– На мчците: Еф. 233 (6:10-17); Лк. 63 (12:2-12).</i>	18

Граждански календар		СЕПТЕМВРИ 2016	Църковен календар
1	ч	Мчк Андрей Стратилат и с него 2593 мчци. Икона на Пресв. Богородица „Донска“.	19
2	п	Св. прор. Самуил. Свв. 37 мчци Пловдивски.	20
3	с	Св. ап. Тадей от 70-те. Мчца Васа Солунска. Свщмчк Симеон, митр. Самоковски († 1737).	21
4	н	† Неделя 11. след Петдесетница. Гл. 2. Мчци Агатоник, Зотик и др. Мчца Евлалия девица. <i>Утр. Ев. 11: Иоан. 67 (21:15-25).</i> – <i>Лит.: 1 Кор. 141 (9:2-12); Мат. 77 (18:23-35).</i>	22
5	п	Седмица 12. след Петдесетница. Отдание на Успение Богородично. Мчк Луп. Свщмчк Иринеи, еп. Лионски.	23
6	в	Свщмчк Евтих, ученик на св. ап. Иоан Богослов.	24
7	с	Пренасяне мощите на св. ап. Вартоломей. Св. ап. Тит, еп. Критски от 70-те.	25
8	ч	Мчци Адриан и Наталия. Икона на Пресв. Богородица „Владимирска“.	26
9	п	Преп. Пимен Велики. Мчк Фанурий.	27
10	с	Преп. Моисей Мурин. Преп. Иов Почаевски.	28
11	н	† Неделя 12. след Петдесетница. Гл. 3. * Отсичане честната глава на св. Иоан Предтеча, Кръстител Господен. <i>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20).</i> <i>На Лит.: – Рег.: 1 Кор. 158 (15:1-11); Мат. 79 (19:16-26).</i> – <i>На Прегт.: Деян. 33 (13:25-32); Марк. 24 (6:14-30). Пост.</i>	29
12	п	Седмица 13. след Петдесетница. Свв. патр. Цариград.: Александър, Иоан и Павел Нови. * Пренасяне мощите на св. Александър Невски.	30
13	в	Полагане честния пояс на Пресвета Богородица.	31

14	с	Свщмчк Киприан, еп. Картагенски. Свт. Генадий, патр. Цариградски. * Начало на Индикта – Църковна Нова година. Преп. Симеон Стълпник и майка му Марта. <i>Лит.: – На Индикта: 1 Тим. 282 (2:1-7); Лк. 13 (4:16-22). – На преп.: Кол. 258 (3:12-16); Мат. 43 (11:27-30).</i>	1
15	ч	Мчк Мамант и родителите му Теодот и Руфина. Преп. Иоан Постник, патр. Цариградски.	2
16	п	Свщмчк Антим, еп. Никоимидийски. Преп. Теоктист.	3
17	с	Свщмчк Вавила, еп. Антиохийски. Св. прор. Моисей Богоvideц. Икона на Пресв. Богородица „Неизгаряща къпина“.	4
18	н	† Неделя 13. след Петдесетница. Гл. 4. Свв. прор. Захарий и праведна Елисавета, родители на св. Иоан Предтеча. Препмчк Атанасий Брестки. <i>Утр. Ев. 2: Марк. 70 (16:1-8). Лит.: – Рег.: 1 Кор. 166 (16:13-24); Мат. 87 (21:33-42). – На прор.: Евр. 314 (6:13-20); Мат. 96 (23:29-39).</i>	5
19	п	<i>Седмица 14. след Петдесетница.</i> Чудо на св. архангел Михаил в Хони (IV в.). Мчк Евдоксий и др. Преп. Архип.	6
20	в	Предпразн. на Рождество Богородично. Мчк Созонт.	7
21	с	† РОЖДЕСТВО НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. Ик. на Пресв. Богородица „Курско-Коренна“ – Знамение. <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49,56). Лит.: Филип. 240 (2:5-11); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i>	8
22	ч	* Свв. праведни богоотци Иоаким и Анна. Мчк Севириан. Преп. Иосиф, игумен Волоцки чуд. Възпоменаване на III Вселенски събор в Ефес (431 г.).	9

Граждански календар		СЕПТЕМВРИ 2016	Църковен календар
23	п	Мчци Минодора, Митродора и Нимфодора. Св. благоверна царица Пулхерия.	10
24	с	Събота преди Въздвижение. Преп. Теодора Александрийска. Преп. Евфросин готвач. <i>Лит.:</i> – На събота преди Въздвижение: 1 Кор. 126 (2:6-9); Мат. 39 (10:37-11:1). – Ред.: 1 Кор. 130 (4:1-5); Мат. 93 (23:1-12). – На преп.: Гал. 208 (3:23-29); Иоан. 28 (8:3-11).	11
25	н	† Неделя 14. след Петд., преди Въздвижение. Гл. 5. Отдание на Рождество Богородично. Свщмчк Автоном, еп. Италийски. <i>Утр. Ев. 3: Марк. 71 (16:9-20).</i> <i>Лит.:</i> – На Нег. преди Въздвиж.: Гал. 215 (6:11-18); Иоан. 9 (3:13-17). – Ред.: 2 Кор. 170 (1:21-2:4); Мат. 89 (22:1-14). – На празника: Филип. 240 (2:5-11); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).	12
26	п	Седмица 15. след Петдесетница. Обновление на храма Възкресение Христово в Иерусалим (335 г.). Предпразненство на Въздвижение. Свщмчк Корнилий Стотник.	13
27	в	† ВЪЗДВИЖЕНИЕ НА ЧЕСТНИЯ КРЪСТ ГОСПОДЕН <i>(Кръстовден).</i> Успение на свт. Иоан Златоуст. <i>Всичко на празника. Утр. Ев.: Иоан. 42 от полу (12:28-36).</i> <i>Лит.:</i> 1 Кор. 125 (1:18-24); Иоан. 60 (19:6-11, 13-20, 25-28, 30-35). <i>Пост.</i>	14
28	с	Вмчк Никита. Мчк Порфирий.	15
29	ч	Вмчца Евфимия Всехвална. Мчца Людмила, кн. Чешка. Свт. Киприан, митр. Киевски и Московски († 1406).	16
30	п	*Мчци Вяра, Надежда и Любов и майка им София.	17

1	с	Събота след Въздвижение. Преп. Евмений, еп. Гортински чудотворец. Икона на Пресв. Богородица „ Изцелителка “. <i>Лит.:</i> – <i>На събота след Въздвижение:</i> <i>1 Кор. 125 от полу (1:26-29); Иоан. 30 (8:21-30).</i> – <i>Рег.:</i> <i>1 Кор. 132 (4:17-5:5); Мат. 97 (24:1-13).</i>	18
2	н	† Неделя 15. след Петд, след Въздвижение. Гл. 6. Мчци Трофим, Саватий и Доримедонт. Преп. Прохор Пшински (XI в.). <i>Утр. Ев. 4: Лк. 112 (24:1-12).</i> <i>Лит.:</i> – <i>На Нед. сл. Възгв.: Гал. 203 (2:16-20);</i> <i>Марк. 37 (8:34-9:1).</i> – <i>Рег.:</i> <i>2 Кор. 176 (4:6-15); Мат. 92 (22:35-46).</i>	19
3	п	Седмица 16. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 18.) Вмчк Евстатий Плакида и дружината му.	20
4	в	Отдание на Въздвижение. Св. ап. Кодрат от 70-те. Откриване мощите на свт. Димитрий, митр. Ростовски.	21
5	с	Свщмчк Фока, еп. Синопийски. Св. прор. Иона. Преп. Иона презв. Преп. Козма Зографски († 1323). Икона на Пресв. Богородица „ Услышательница “ („ Чуваща молитвите “) (Зографска).	22
6	ч	Зачатие на св. Иоан Предтеча. Преп. Поликсения.	23
7	п	Св. първомъченица и равноапостолна Текла.	24
8	с	Преп. Евфросиния Александрийска. * Успение на преп. Сергей Радонежки чудотворец.	25
9	н	† Неделя 16. след Петдесетница, 1. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 7. * Успение на св. апостол и евангелист Иоан Богослов. <i>Утр. Ев. 5: Лк. 113 (24:12-35).</i>	26

Граждански календар	ОКТОМВРИ 2016	Църковен календар
	<p><i>Лит.: – Рег.: 2 Кор. 181 (6:1-10); Лк. 17 (5:1-11).</i> <i>На ап.: 1 Иоан. 73 от полу (4:12-19);</i> <i>Иоан. 61 (19:25-27, 21:24-25).</i></p>	
10	<p>п Седмица 17. след Петдесетница. (Ев. четири за седм. 19.) Мчк Калистрат и дружината му.</p>	27
11	<p>в Преп. Харитон изповедник. Мчк Вячеслав, кн. Чешки.</p>	28
12	<p>с Преп. Кириак Отшелник.</p>	29
	<p>* Възхвала на Пресвета Богородица – Възпоменаване на пребиваването на мироточивата Монреалска чудотворна икона в България през 1995 г. <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49,56).</i> <i>Лит.: – На Пресв. Богородица: Филип. 240 (2:5-11);</i> <i>Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i> – <i>На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Лк. 24 (6:17-23).</i></p>	
13	<p>ч Свщмчк Григорий еп., просветител на Армения. Мчци Рипсимия, Гайания и 35 свв. девизи.</p>	30
14	<p>п * Покров на Пресвета Богородица. Св. ап. Ананий от 70-те. Преп. Роман Сладкопевец. Преп. Иоан Кукузел (XII-XIII в.). Ик. на Пресв. Богородица „Кукузелиса“. Възпоменаване на Хитона Господен с Животворящия стълб в Грузия. <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49,56). Лит.: – На Пресв. Богородица:</i> <i>Евр. 320 (9:1-7); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i> – <i>На ап.: Деян. 21 от полу (9:10-19); Лк. 51 (10:16-21).</i></p>	1
15	<p>с Свщмчк Киприан, еп. Антиохийски и мчца Иустина. Блаж. Андрей, юродив заради Христа.</p>	2
16	<p>н † Неделя 17. след Петдесетница 2. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 8. Свщмчк Дионисий Ареопагит, еп. Атински.</p>	3

О К Т О М В Р И

Граждански календар		ОКТОМВРИ 2016	Църковен календар
		<i>Утр. Ев. 6: Лк. 114 (24:36-53). Лит.: – Рег.: 2 Кор. 182 от полу (6:16-7:1); Лк. 26 (6:31-36). На свщмчка: Деян. 40 (17:16-34); Мат. 55 (13:44-54).</i>	
17	п	<i>Седмица 18. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 20.) Свщмчк Иеротей, еп. Атински. Преп. Павел Препрости.</i>	4
18	в	<i>Мчца Харитина.</i>	5
19	с	* Св. апостол Тома.	6
20	ч	<i>Мчци Сергей и Вах.</i>	7
21	п	<i>Преп. Пелагия. Преп. Таисия.</i>	8
		Препмчк Игнатий Старозагорски († 1814).	
22	с	<i>Св. ап. Иаков Алфеев. Препп. Андроник и Атанасия. Икона на Пресв. Богородица „Утоли моята печал“.</i>	9
23	н	† Неделя 18. след Петдесетница, 3. след Нед. подир Въздвижение., на свв. отци от VII Вселенски събор в Никея (787 г.). Гл. 1. <i>Мчци Евлампий и Евлампия.</i> * Свв. 26 препмчци Зографски († 1284). <i>Преп. Амвросий Оптински и събор на препп. Оптински старци. Икона на Пресвета Богородица „Акатистна-Предвъзвестителка“ (Зографска).</i>	10
		<i>Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10). Лит.: – На свв. отци: Евр. 334 (13:7-16); Иоан. 56 (17:1-13). – Рег.: 2 Кор. 188 (9:6-11); Лк. 30 (7:11-16). – На препмчците: Евр. 334 (13:7-16); Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i>	
24	п	<i>Седмица 19. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 21.) Св. ап. и дякон Филип от 70-те. Преп. Теофан изп., еп. Никейски, съставител на канони. Възпоменаване на VII Вселенски събор в Никея (787 г.).</i>	11
25	в	<i>Мчци Пров, Тарах и Андроник. Преп. Козма, еп. Маюмски, съставител на канони.</i>	12

Граждански календар	ОКТОМВРИ 2016	Църковен календар
26	<p>с Икона на Пресвета Богородица „Иерусалимска“. Мчци Карп и Папила. * Вмчца Злата Мъгленска († 1795). Икона на Пресв. Богородица „Иверска“ (Московска). <i>Утр. Ев.: Мат. 104 (25:1-13).</i> <i>Лит.: – На вмчцата: 2 Кор. 181 (6:1-10); Лк. 33 (7:36-50).</i></p>	13
27	<p>ч Мчци Назарий, Гервасий, Протасий и Келсий. * Преп. Параскева – Петка Епиватска (XI в.) (Петковден). <i>Утр. Ев.: Мат. 104 (25:1-13).</i> <i>Лит.: – На преп.: Гал. 208 (3:23-29); Мат. 104 (25:1-13).</i></p>	14
28	<p>п Преп. Евтимий Нови. Препмчк Лукиан, презв. Антиохийски.</p>	15
29	<p>с Мчк Лонгин Стотник, стоял при Кръста Господен.</p>	16
30	<p>н † Неделя 19. след Петдесетница, 4. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 2. Св. пророк Осия. Препмчк Андрей Критски. Икона на Пресв. Богородица „Избавителка“. <i>Утр. Ев. 8: Иоан. 64 (20:11-18).</i> <i>Лит.: 2 Кор. 194 (11:31-12:9); Лк. 35 (8:5-15).</i></p>	17
31	<p>п Седмица 20. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 22.) * Св. ап. и евангелист Лука. Преп. Иосиф игумен, Волоцки чудотворец. <i>Утр. Ев.: Иоан. 67 (21:15-25) .</i> <i>Лит.: – Рег.: Филип. 241 (2:12:16); Лк. 43 (9:18-22).</i> – На ап.: Кол. 260 от полу (4:5-9, 14, 18); Лк. 51 (10:16-21).</p>	18

Граждански календар		НОЕМВРИ 2016	Църковен календар
1	в	Св. прор. Иоил. Мчк Уар. Блаж. Клеопатра и синът ѝ Иоан. * Пренасяне мощите на преп. Иоан Рилски. Св. прав. Иоан Кронщадски чудотворец. Ден на народните будители.	19
2	с	Вмчк Артемий. Св. прав. отрок Артемий Верколски.	20
3	ч	* Преп. Иларион Велики. Пренасяне мощите на свт. Иларион, еп. Мъгленски (1206 г.).	21
4	п	Св. равноап. Аверкий, еп. Иераполски, чудотворец. Свв. седем отроци Ефески. Икона на Пресв. Богородица „Казанска“.	22
5	с	Св. ап. Иаков, брат Господен.	23
6	н	† Неделя 20. след Петдесетница, 5. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 3. Мчк Арета и дружината му. Икона на Пресв. Богородица „Радост на всички скърбящи“. Утр. Ев. 9: Иоан. 65 (20:19-31). Лит.: – Рег.: Гал. 200 (1:11-19); Ак. 83 (16:19-31). – На мците: Евр. 330 (11:33-40); Мат. 38 (10:32-11:1).	24
7	п	Седмица 21. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 23.) Мчци Маркиан и Мартирий. Св. прав. Тавита.	25
8	в	* Вмчк Димитрий Солунски (Димитровден). Възпоменаване на голямото и страшно земетресение (740 г.). Утр. Ев.: Мат. 36 (10:16-22). Лит.: – На земетр.: Евр. 331 от полу (12:6-13, 25-27). Мат. 27 (8:23-27). – На вмчка: 2 Тим. 292 (2:1-10); Иоан. 52 (15:17-16:2).	26
9	с	Мчк Нестор Солунски. Преп. Димитрий Басарбовски († 1685).	27
10	ч	Мчци Терентий и Неонила. Преп. Стефан Саваит. Мчца Параскева. Свт. Димитрий, митр. Ростовски.	28
11	п	Препмчца Анастасия Римлянка. Преп. Авраамий Затвор-	29

Граждански календар		НОЕМВРИ 2016	Църковен календар
12	с	ник и блаж. Мария, негова племенница. Свщмчк Зиновий, еп. Егейски и сестра му мчца Зиновия. Св. Стефан Милутин, крал Сръбски. Мчца Анастасия Солунска. Икона на Пресв. Богородица „ <i>Озерянска</i> “.	30
13	н	† Неделя 21. след Петдесетница, 6. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 4. Свв. апп. от 70-те: Стахий, Амплий и др. Мчк Епимах. <i>Утр. Ев. 10: Иоан. 66 (21:1-14).</i> <i>Лит.: Гал. 203 (2:16-20); Лк. 38 (8:26-39).</i>	31
14	п	<i>Седмица 22. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 24.)</i> * Свв. безсреб. и чудотворци Козма и Дамян Асийски. Препмчци Иаков Костурски и двамата му ученици: йеродякон Иаков и монах Дионисий.	1
15	в	Мчци Акиндин, Пигасий, Афтоний, Елпидифор и Анемподист. Икона на Пресв. Богор. „ <i>Шуйско-Смоленска</i> “.	2
16	с	Мчци Акепсима, еп. Неасонски, Иосиф презвитер и Айтал дякон. Обновление на храма на св. вмчк Георги в Лида (IV в.). Преп. Пимен Зографски (XVI-XVII в.).	3
17	ч	Преп. Иоаникий Велики. Свщмчк Никандър, еп. Мирски и Ермей презвитер.	4
18	п	Мчци Галактион и Епистима.	5
19	с	Свт. Павел изповедник, патр. Цариградски. Архангелова задушница.	6
20	н	† Неделя 22. след Петдесетница, 7. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 5. Свв. 33 мчци в Мелитин. Преп. Лазар Галисийски чуд. <i>Утр. Ев. 11: Иоан. 67 (21:15-25).</i> <i>Лит.: – Рег.: Гал. 215 (6:11-18); Лк. 39 (8:41-56).</i> <i>– На преп.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 10 (4:25-5:12).</i>	7

21	п	<p><i>Седмица 23. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 25.)</i> 8</p> <p>* Събор на св. архангел Михаил и другите Небесни безпътни Сили (<i>Архангеловден</i>). Мчк Ангел Лерински. Свт. Филарет, митр. Ню-Йоркски и Източно-американски († 1985). <i>Утр. Ев.: Мат. 52 (13:24-30; 36-43). Лит.: Евр. 305 (2:2-10); Лк. 51 (10:16-21).</i></p>	8
22	в	<p>Мчци Онисифор и Порфирий. Преп. Матрона. Преп. Теоктиста от Лезва. Преп. Иоан Колов. Свт. Нектарий, еп. Пентаполски, Егински чуд. († 1920) Икона на Пресв. Богородица „<i>Скоропослушница</i>“.</p>	9
23	с	Свв. апп. от 70-те: Ераст, Олимп, Родион, Сосипатьр и др.	10
24	ч	<p>* Мчци Мина, Виктор и Викентий. Мчца Стефанида. Преп. Теодор Студит изповедник. Икона на Пресв. Богородица „<i>Иверска Монреалска мироточива</i>“. <i>Утр. Ев.: Лк. 4 (1:39-49,56). Лит.: – На Пресв. Богородица: Филип. 240 (2:5-11); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28). – На преп.: Евр. 335 (13:17-21); Мат. 10 (4:25-5:12). – На мчците: Еф. 233 (6:10-17); Мат. 38 (10:32-11:1).</i></p>	11
25	п	<p>Свт. Иоан Милостиви, патриарх Александрийски. Преп. Нил, постник Синайски. Св. прор. Ахия. Икона на Пресв. Богородица „<i>Милостива</i>“.</p>	12
26	с	<p>* Свт. Иоан Златоуст, архиеп. Константинополски. Икона на Пресв. Богородица „<i>Иерусалимска</i>“. <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9). Лит.: – На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Иоан. 36 (10:9-16).</i></p>	13
27	н	<p>† Неделя 23. след Петдесетница, 8. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 6. Св. ап. Филип. Благов. цар Иустиниан и царица Теодора. Свт. Григорий Палама, архиеп. Солунски.</p>	14

Граждански календар	НОЕМВРИ 2016	Църковен календар
	<p>Утр. Ев. 1: Мат. 116 (28:16-20). Лит.: – Рег.: Еф. 220 (2:4-10); Лк. 53 (10:25-37). – На ап.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Иоан. 5 (1: 43- 51). Заговезни за Рождественския пост.</p>	
28 п	<p>Седмица 24. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 26.) Мчци и изповедници Гурий, Самон и Авив. Преп. Паисий Нямецки. Начало на Рождественския пост.</p>	15
29 в	<p>* Св. ап. и евангелист Матей. Свт. Фулвиан (Матей), княз Етиопски. Лит.: – Рег.: 1 Сол. 268: (3:9-13); Лк. 77 (14:25-35). – На ап.: 1 Кор. 131 (4:9-16); Мат. 30 (9:9-13).</p>	16
30 с	<p>Свт. Григорий чудотворец, еп. Неокесарийски. Преп. Лазар иконописец.</p>	17
		

Граждански календар		ДЕКЕМВРИ 2016	Църковен календар
1	ч	Мчк Платон. Мчци Роман дякон и отрок Варул.	18
2	п	Св. прор. Авдий. Мчк Варлаам. Препп. Варлаам и Иоасаф. Свт. Филарет, митр. Московски. Икона на Пресв. Богородица „Утешение в скърби и печал“.	19
3	с	Предпразненство на Въведение Богородично. Преп. Григорий Декаполит. Свт. Прокъл, архиеп. Царигра.	20
4	н	† Неделя 24. след Петдесетница, 9. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 7. † ВЪВЕДЕНИЕ БОГОРОДИЧНО. <i>(Ден на християнското семейство)</i> <i>Утр. Ев. на празника: Лк. 4 (1:39-49,56).</i> <i>Лит.: – Рег.: Еф. 221 (2:14-22); Лк. 66 (12:16-21).</i> <i>– На празника: Евр. 320 (9:1-7); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i>	21
5	п	Седмица 25. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 27.) Свв. апп. от 70-те: Филимон и Архип. Св. прав. Михаил, воин Български (IX в.).	22
6	в	Свт. Амфилохий, еп. Иконийски и Григорий, еп. Акрагантийски. * Св. Александър Невски.	23
7	с	* Вмчца Екатерина. Вмчк Меркурий.	24
8	ч	Отдание на Въведение Богородично. Свщмчци Климент, папа Римски и Петър, архиеп. Александрийски. * Свт. Климент, архиеп. Охридски чудотворец († 916). <i>Утр. Ев.: Иоан. 35 от полу (10:1-9).</i> <i>– На Пресв. Богор.: Евр. 320 (9:1-7); Лк. 54 (10:38-42, 11:27-28).</i> <i>– На свт.: Евр. 318 (7:26-8:2); Лк. 24 (6:17-23).</i>	25
9	п	Преп. Алипий Стълпник (Стилиан Пафлагонийски).	26
10	с	Вмчк Иаков Персиец. Преп. Паладий. * Преп. Теодосий Търновски († 1363).	27

Граждански календар	ДЕКЕМВРИ 2016		Църковен календар
		Икона на Пресв. Богородица „ <i>Знамение</i> “. <i>Утр. Ев.: Мат. 43 (11:27-30).</i> <i>Лит.: – На препн.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 10 (4:25-5:12).</i>	
11	н	† Неделя 25. след Петдесетница, 10. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 8. Препмчк и изп. Стефан Нови. Мчк Иринарх. Свв. 15 свщмци Тивериополски (IV в.). Мчк Христо († 1748). <i>Утр. Ев. 3: Марк 71 (16:9-20).</i> <i>Лит.: – Рег.: Еф. 224 (4:1-6); Лк. 71 (13:10-17).</i> <i>– На препмчка: 2 Тим. 291 (1:8-18); Мат. 37 (10:23-31).</i>	28
12	п	Седмица 26. след Петдесетница. (<i>Ев. четива за седм. 28.</i>) Мчк Парамон. Мчк Филумен. Преп. Акакий Синайски.	29
13	в	* Св. апостол Андрей Първозвани (Андреевден).	30
14	с	Св. прор. Наум. Св. прав. Филарет Милостиви.	1
15	ч	Св. прор. Авакум.	2
16	п	Св. прор. Софоний. Преп. Иоан мълчалник.	3
17	с	* Вмчца Варвара. Преп. Иоан Дамаскин.	4
18	н	† Неделя 26. след Петдесетница, 11. след Нед. подир Въздвижение. Гл. 1. * Преп. Сава Освещени. Преп. Нектарий Битолски (XVI в.). <i>Утр. Ев. 4: Лк. 112 (24:1-12).</i> <i>Лит.: – Рег.: Еф. 229 (5:9-19); Лк. 85 (17:12-19) (Нег. 29.).</i> <i>– На препн.: Гал. 213 (5:22-6:2); Мат. 43 (11:27-30).</i>	5
19	п	Седмица 27. след Петдесетница. (<i>Ев. четива за седм. 29.</i>) * Свт. Николай Чудотворец, архиеп. Мирликийски. <i>Утр. Ев.: Иоан. 36 (10:9-16).</i> <i>Лит.: Евр. 335 (13:17-21); Лк. 24 (6:17-23).</i>	6
20	в	Свт. Амвросий, еп. Медиолански.	7

Д
е
к
е
м
в
р
и

Граждански календар		ДЕКЕМВРИ 2016	Църковен календар
		Преп. Филотея Търновска.	
21	с	Преп. Патапий.	8
22	ч	* Зачатие на св. Анна. Св. прор. Анна, майка на пророк Самуил. Икона на Пресвета Богородица „ Неочаквана радост “.	9
23	п	Мчци Мина, Ермоген и Евграф. Свт. Иоасаф, еп. Белгородски.	10
24	с	Преп. Даниил Стълпник.	11
25	н	† Неделя 27. след Петд., на свв. Праотци Христови. Гл. 2. Свт. Спиридон чуд., еп. Тримитунтски. <i>Утр. Ев. 5: Лк. 113 (24:12-35).</i> <i>Лит.: – На Нед. 29.: Кол. 257 (3:4-11);</i> <i>– На Нед. 28. (11. след Нед. подир Възгв.): Лк. 76 (14:16-24).</i>	12
26	п	Седмица 28. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 30.) Мчци Евстратий, Авксентий, Евгений, Мардарий и Орест. Мчца Лукия девица. Преп. Герман Аляскински.	13
27	в	Мчци Тирс, Левкий, Калиник. Мчци Филимон, Аполоний, Ариан и Теотих.	14
28	с	Свщмчк Елевтерий, еп. Илирийски. Преп. Павел Латрийски.	15
29	ч	Св. прор. Агей. Блаж. царица Теофания. Мчк Марин.	16
30	п	Св. прор. Даниил и свв. три отроци: Ананий, Азарий, Мисаил.	17
31	с	Събота преди Рождество Христово. Мчк Севастиан и дружината му. Свт. Модест, патр. Иерусалимски. <i>Лит.: – На съб. пр. Рожд. Хр.: Гал. 205 (3:8-12); Лк. 72 (13:18-29)</i> <i>– Рег.: Еф. 218 (1:16-23); Лк. 74 (14:1-11).</i>	18

Граждански календар	ЯНУАРИ 2017	Църковен календар
1 н	<p>† Неделя 28. след Петд., преди Рождество Христово, на свв. отци. Гл. 3. Мчк Бонифаций. Свт. Григорий, еп. Омиритски. Гражданска Нова година. <i>Утр. Ев. 6: Лк. 114 (24:36-53).</i> <i>Лит.: – На Нег. преди Рожд. Христово:</i> <i>Евр. 328 (11:9-10,17-23,32-40); Мат. 1 (1:1-25).</i></p>	19
2 п	<p>Седмица 29. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 31.) Предпразненство на Рождество Христово. Свщмчк Игнатий Богоносец (Игнажден).</p>	20
3 в	<p>Мчца Иулиания Никомидийска.</p>	21
4 с	<p>Вмчца Анастасия Узорешителница.</p>	22
5 ч	<p>Свв. 10 мчци Критски. Преп. Нифонт, еп. Кипърски. Преп. Наум Охридски († 910).</p>	23
6 п	<p>Навечерие на Рожд. Христово (Бъдни вечер). Препмчца Евгения. Преп. Николай Монах. <i>Царски часове. Вечерня на Рожд. Христово с Васил. лит.</i> <i>Васил. лит.: Евр. 303 (1:1-12); Лк. 5 (2:1-20).</i> <i>Вечерта – Велико повечерие с Утрения на Рождество Христово: Мат. 2 (1:18-25). Пост.</i></p>	24
7 с	<p>† РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО. Всичко на празника. <i>Злат. лит.: Гал. 209 (4:4-7); Мат. 3 (2:1-12).</i></p>	25
8 н	<p>† Неделя 29. след Петд., след Рожд. Христово. Гл. 4. † Събор на Пресвета Богородица. Св. прав. Иосиф Обручник. Свщмчк Евтимий, еп. Сардийски. Преп. Никодим Тисмански († 1406). Икона на Пресв. Богородица „Помощница при раждане“. <i>Утр. Ев. 7: Иоан. 63 (20:1-10).</i></p>	26

		<i>Лит.: – На Нег. сл. Рожд. Христово (На Богоотците): Гал. 200 (1:11-19); Мат. 4 (2:13-23).</i>	
		<i>– На нег. 27.: Еф. 233 (6:10-17);</i>	
		<i>– На нег. 31. (14. след Нег. подир Възв.): Ак. 93 (18:35-43).</i>	
9	п	<i>Седмица 30. след Петдесетница. (Ев. четива за седм. 32.)</i> *Първомъченик и архидякон Стефан (Стефановден). Преп. Теодор Начертани изповедник.	27
10	в	Свв. 20 хиляди мчци, изгорени в Никомидия.	28
11	с	Свв. 14 хиляди младенци, избити от Ирод във Витлеем. Преп. Маркел, игумен на манастира на „Неспящите“. <i>Блажи се.</i>	29
12	ч	Мчца Анисия. Свщмчк. Зотик презвитер, Сиропитател. Преп. Теодора Цариградска (от „Митарствата“).	30
13	п	Отдание на Рождество Христово. Преп. Мелания Римлянка. Икона на Пресв. Богородица „ Неувяхващ цвят “. <i>Лит.: – На съб. сл. Рожд. Христово: 1 Тим. 288 (6:11-16); Мат. 46 от полу (12:15-21).</i> <i>– Рег.: Евр. 327 (11:8, 11-16); Марк. 53 (12:1-12).</i> <i>Блажи се.</i>	31

ЖИТИЕ НА СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ ЧУДОТВОРЕЦ

Паметта му се празнува на 8 декември (25 ноември ст. ст.)

дин от просветителите на българския народ, светителят чудотворец Климент Охридски вероятно се е родил в тогавашните българските земи.

Историческата памет ни е оставила съвсем малко сведения за живота му преди прогонването на кирилometодиевите ученици от Моравия. От ранни години той станал ученик на свети Методий Славянобългарски. Предполага се, че е участвал в мисиите на светите равноапостолни братя при хазарите, аланите, моравците и панонците, а после ги е придружил и в Рим, където през 868 г. е ръкоположен за свещеник от папа Адриан II.

След смъртта на св. Кирил през февруари 869 г., св. Методий заедно с учениците си се завърнал в Панония и Моравия. Тук те продължили своята просветна църковна дейност, въпреки че се налагало да търпят много пречки и тормоз. Св. Методий определил за свой наследник на епископската катедра св. Горазд, но след смъртта му тя била заета от франкски духовни-

ци. Като се стремели да понемчат тамошното славянско население, те върнали латинския език в богослуженията. При това били и упорити привърженици на неправилното учение за изхождението на Светия Дух и от Сина. Те подели истинско гонение срещу учениците на св. Методий, като се опитвали да ги принудят да приемат тази ерес. В споровете с новите еретици най-много се потрудили св. Горазд и св. Климент.

Франките изтезавали едни от учениците, на други разграбвали домовете, трети влачели голи през трънци. Около двеста по-млади свещеници и дякони продали в робство. „Известният Горазд ... свещеник Климент, мъж много учен, Лаврентий, Наум и Ангеларий и още мнозина други славни мъже“ те оковали в железни вериги и ги затворили в тъмница. Но Господ ги подкрепял свише.

На три пъти ставало силно земетресение, появявал се шум от небето и оковите на затворниците падали, ала еретиците отхвърляли чудото, оковавали ги с още по-тежки вериги и още по-жестоко ги изтезавали. Накрая ги предали на войници, за да ги пръснат в различни места на крайдунавските области. Като ги завлекли голи надалеч, те допирали с мечовете си шиите им, сякаш се готвели да ги убият. Накрая полуживи ги оставили.

„Изповедниците Христови, понеже знаели, че Господ заповядва на гонените от един град да бягат в друг, копнеели за България, за България си мислели и се надявали, че България е готова да им даде спокойствие“. Те се отправили към нея, като по пътя се

криели, търпейки лишения и беди. Опасението да не бъдат забелязани и хванати, ги принудило да се разделят и да тръгнат в различни посоки.

Климент, Наум и Ангеларий вървели заедно и стигнали до някакво село. Там били радушно приети от боголюбив човек. Ала когато влезли в неговата къща, единственият му син умрял. Бащата решил, че те са Божи врагове, заради които го е сполетяло страшното нещастие. Но те, страдайки не по-малко от бащата, се помолили на Бога и съживили сина му. Бащата започнал да им благодари и да моли за прошка.

На самоделен сал от три дървета те преминали Дунава и стигнали до Белград. Явили се пред тамошния военачалник и му разказали за своя живот. Той решил да ги изпрати при княз Борис, защото знаел, че владетелят жадува за такива люде.

Княз Борис ги приел с почит и горещо благодарил на Бога, че е изпратил за учители и съзидатели на вярата в България такива изповедници и мъченици. Обезпечил ги с всичко необходимо и всеки ден водел с тях духовни беседи. Княжеските сановници също започнали да усвояват словата на учителите, а наученото предавали на своите домашни. По молба на един от тях – Есхач – светите Климент и Наум се преместили да живеят в неговия дом.

През 886 г. княз Борис изпратил Климент в областта Кутмичевица с цел да просвещава народа в югозападните предели на страната. Князът се погрижил делото да напредва необезпокоявано от земни грижи. Св. Климент „обикалял всички области, гръмогласно

възвестявал на езичниците спасението Божие, като беседвал с всички за спасителните Божии заповеди и божествените догмати и ги убеждавал, че както благочестив живот без правилно учение е всъщност мъртъв и вмирисан, така и учението без [подобаваш] живот не води към вечния живот“.Свети Климент основал в Охрид манастир в чест на свети великомъченик Пантелеймон, който станал духовно средище. Построил и още една църква в града. Светецът непрекъснато се трудел, като пишел и обучавал своите ученици. Те водели достоен живот, затова мнозина от тях поставил за четци, иподякони, дякони и свещеници. Както свидетелства житиеписецът, „във всяка област той имал избраници, които ... наброявали до три хиляди и петстотин. С тях той прекарвал повечето време и им разкривал по-дълбоките места в Писанията“.През 893 г. цар Симеон извикал в Преслав светеца, за чийто добродетелен живот и богата на плодове дейност бил чувал много. След като се посъветвал със своите приближени, той го поставил за епископ на Дрембица или Велика* и така Климент станал първият епископ [служещ] на български език. Новото служение той изпъл-

---

*До днес в научните среди се разисква къде точно се е намирала тази област. Според едни, тя се отъждествява с Тивериополската (Струмишката) област. Според други – тя се е намирала на североизток от Охрид и обхващала Дебърца, Кичево и Полог, в региона на р. Велика; според трети – става въпрос за средновековната крепост Дебрица, североизточно от Прилеп; според четвърти областта се намирала северозападно от гр. Солун, по долините на р. Вардар (наричана на български Велика) и р. Мъгленица.

нявал неуморно, като постоянно поправял незнанието, обучавал клириците, укрепвал ума на народа върху скалата на истинската вяра. Грижел се и за телесните потребности на своите пасоми, като вратите му били винаги отворени за всички бедни и страдащи. Пренасял от гръцките земи различни овощни дървета и чрез присаждане облагородявал дивите.

Понеже не само народът, но и свещениците трудно разбирали гръцките текстове, той съставил за всички празници прости и ясни слова. Обогатил Църквата и с канони в чест на Пресвета Богородица и на много от светците. Според краткото му житие той „измислил и други форми на буквите за по-голяма яснота от ония, които изнамерил мъдрият Кирил“.

Бог прославил свети Климент с дар на чудотворство. Веднъж, когато се връщал в Охрид, по пътя го срещнали двама парализирани, като единият от тях при това бил сляп. Подбуждан от милостивото си сърце, той се огледал дали няма някой наоколо и се помолил горещо на небесния Отец за страдалците. След това ги докоснал и те в миг били изцелени.

Когато св. Климент почувствал, че старостта и изтощението му пречат да изпълнява на архипастирските си задължения, решил да изпроси от царя да бъде освободен от тази длъжност. Помолил го да изпрати някой друг, по-млад и способен да поеме епископската катедра, а на него да бъде позволено да се оттегли в основания от него манастир. Цар Симеон бил потресен от новината, изпаднал в голяма скръб и започнал да го моли да му прости, ако е съгрешил с нещо, и да го изобличи, дори да го накаже. Ако ли пък всички са

му послушни, то такова оттегляне само дълбоко ще ги нарани. „Така че – говорел му царят – или се съгласи, отче, или ако не, твърдо съм решил: каквото и да казваш, не ще те послушам!“

Светецът не казал нищо повече, а се завърнал в манастира, където бил повален от болест. Като предусетил смъртта, дарил на българските църкви прощален дар – превел песнопенията от Томина неделя до Петдесетница. Направил и завещание, като разделил светите книги и останалото си имущество на две – едната част оставил на епископията, а другата – на манастира. Преди смъртта му някои от неговите ученици видели насън светите Кирил и Методий да идват при блажения и да му предсказват края на живота. Светецът бил погребан на 27 юли 916 г. в гробницата, която приготвил със собствените си ръце в дясната част на притвора на манастирската църква.

И след смъртта си той продължавал бързо да откликва с помощ на всички, които прибягвали към неговото молитвено застъпничество. Затова с право бил наречен чудотворец.

Използвана литература:

Пространно житие на Климент Охридски от Теофилакт Охридски. – В: Милев, Александър. Гръцките жития на Климент Охридски. Изд. БАН, С., 1966 и в: Гръцки извори за българската история. IX. Произведения на Теофилакт Охридски, архиепископ български, отнасящи се до българската история. София, 1994, с. 10-41.

Кратко житие на Климент Охридски от Димитрий Хомаиан. – В: Милев, Александър. Гръцките жития на Климент Охридски. Изд. БАН, С., 1966.